

Krislai

LDS Seimas Paveikluose.
Atvirai ir Drąsiai.
Didvyriams Įamžinti.
Rugsėjo 4 d.
Rašo R. Mizara

Penktadienio ir pirmadienio "Laisvėje" įtalpinsim po vieną puslapį paveikslų iš Ketvirtosios LDS Seimo. Kitais žodžiais, tai bus LDS Seimas parodomas paveikluose.

"Laisvė" talpino daug LDS Seimą aprašančių straipsnių. Dabar įtalpinsime paveikslų. Mums svarbu visapusiai supažindinti mūsų skaitytojus su vienos didžiausių Amerikos lietuvių organizacijos judėjimu ir padėtimi.

Beje, Ketvirtasis LDS Seimas bus rodomas ir judamose paveikluose, kuriuos traukė jaunas Chicago judėjų traukėjas—Cester Kent.

Tai bus rodoma savu keliu, atskirai, svetainėse.

Francijos darbo unijų vadas, Leon Jouhaux, pasakė: "Pasaulio demokratijos laukia iš demokratinės Francijos žodžio ir veiklos. Francijos Darbo Unijos gi pasiruošusios padaryti abu dalykus."

Jis pagrūmojo Francijos kapitalistams, kad jie nesmarkautų per daug ir nebandytų pulti ant darbininkų algų ir darbo valandų, nes organizuoti darbininkai yra pasiruošę prieš tai kovoti.

Tenka pasidžiaugti tokia Francijos darbininkų judėjimo vado taktika ir drąsa. Amerikos Greenai turėtų iš to labai daug pasimokyti.

Pagaliau, Sovietų vyriausybė jau įsitikino, kad SS-SR garsusis lakūnas Levanovskis ir jo penki draugai yra žuvę. Kaip žinia, jie apeleido Maskvą rugpj. 12 d., 1937, ir lėkė į Ameriką per šiaurės sąsagalį. Kelyje žuvo be žinios.

Sovietai dėjo didžiausių pastangų suradimui lakūnų. Vis dar buvo vilties, kad jie bus kur nors nusileidę tyruose ir būsią galima surasti.

Tačiau sukakus metams nuo jų žuvimo, Sovietai nutraukė tolimesnį lakūnų įžėskojimą.

Lakūnams pagerbti, Sovietų vyriausybė nutarė pastatyti jiems Maskvoje didelį paminklą. Tai bus gražus didvyrių įamžinimas. Be to, Levanovskio ir jo draugų vardais bus pavadinta eilė įstaigų bei laivų.

Su Levanovskiu lėkė ir žuvo sekanti didvyriai: Katanovas, Levčenko, Pobegimovas, Godikovas ir Galkovskis.

Brooklyniečiai, kaip ir visos Philadelphiajos ir apylinkės lietuviai, stropiai ruošiasi į "Laisvės" metinį pikniką Philadelphiajoj. Jis šiemet įvyks rugsėjo mėn. 4 d. Tai bus gražus ir, menama, didesnis, negu koks nors piknikas iki šiol yra buvęs tame mieste.

Iš Brooklynio išeis net kelias busų, gabenančių svečius, brooklyniečius.

Kurie nori važiuoti, laikas užsiregistruoti dabar.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Kasdien Skaitykite
"LAISVĖ"
Sekite žinias iš karo eigos Ispanijoje ir konflikto tarpe Sovietų Sąjungos ir imperialistinės Japonijos.

No. 199

Telephone 5Tagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Keturvirtadienį, Rugsėjo 4 (Aug.) 25, 1938

Pavienio Numerio Kaina 3c

Metai XXVIII. Dienraščio XX

Mussoliniečiai Painiojasi Kas Liečia Svetimų Kareivių Skaičių Ispanijoje

Roma. — Italijos fašistų laikraščiai rašo, būk pirmiau "tik 40,000" Italijos kareivių tebuve generolo Franco armijoje; bet paskutiniaisiais metais 9,000 jų likę užmušti bei sužeisti; todėl, girdi, dabar esą Ispanijoje "tik 30,000" italų juodmarškinė. O Ispanijos respublikai, pasak Mussolinio spaudos, tai tarnauja "kur kas daugiau" tarptautinių liuosnorių.

(Jeigu taip, tai kodėl Italija atmetė Anglijos planą, kuris siūlė atšaukti iš Ispanijos svetimus kareivius proporcingai, tai yra, kiek katrai pusei tarnauja daugiau svetimsalių kareivių, tiek daugiau jų ir ištraukti iš to pusės? Todėl, kad tikrumoj generolas Franco turi keturis-penkis kartus daugiau nazių, italų juodmarškinė ir Portugalijos fašistų, negu respublikai turi tarptautinių liuosnorių.)

Išlupo Sau Akį ir Nusikirto Ranką Pagal Biblijos Patarimą

Merced, Calif., rugpj. 24.—Beskaitant Bibliją drauge su savo vyru, Ola I. Harwellienė, 26 metų, perskaičius, jog "kada tavo akis veda į pagundą, išlupk ją, o kada ranka ar koja gundo tave, tai nukirsk ją."—tuoj pasigriebė žirkles, išlupo jomis sau kairę akį, nubėgo į daržinę ir kirviu nukirto sau dešinę ranką. Pirm to ji prisipažino vyru, kad jos akis ir ranka "griešijo". O Biblija sako, kad geriau yra raišam eit į "dangaus karalystę", negu sveikam patekti į "amžiną ugnį".

Gydytojai tvirtina, kad nėra pavojaus Harwellienės gyvybei.

Nušovė Pačios Mylėtinį, Kad "Išganyt Jos Dūšią"

Chicago, Ill. — Rudolph Sikora penkiais revolverio šūviais nudėjo ant šaligatvio Ed. Solomona, Margaretos Sikorienės mylėtinį. Arestuotas, Sikora sako: "Aš turėjau išganyti savo moteris sielą, ir tai buvo vienintelis būdas ją išganyti."

Teisme, laike tardymo, Sikorienė, 21 metų amžiaus, raudojo, kad jos vyras nužudė "tobulą, poetišką" jos mylėtinį. Sikorienės motina, Elizabeth Boehme kaltina savo dukterį ir jos "meilų" vaikina, o giria Sikorą, kaip pavyzdingiausią vyrą.

Patį Sikorienę sako, kad jos vyras buvo labai geras, blaivus, taupus ir darbštus; net naminę ruošą jis už ją atlikdavo, bet, girdi, "jis man davė tik pėdės čekių ir pragyvenimą, bet ne meilę."

Sikora laikomas teismui kaip žmogžudis.

CIO GALVA LEWIS PASIŠAUKĖ MARTINĄ, AUTO. DARBO UNIJOS PIRMINKĄ—RAGINA ATSTEIGT VIENYBĘ

J. L. Lewis Kalbėjosi su Kovingais Automobilių Darbininkų Unijos Vadais, kuriuos Išmetė Trockistas H. Martin

Washington. — Pas CIO unijų bendrą prezidentą J. L. Lewis atsilankė R. T. Frankenstein; Ed. Hall ir kiti du kovingi buvusieji Auto. Darbininkų Unijos vice-prezidentai, kuriuos išmetė kaip "raudonuosius" trockistas Homer Martin, trockis pirminkas. Lewis visą valandą tarėsi su jais ir su trimis pažangiais nariais unijos pildanciosios tarybos, taip pat su advokatu Maurice Sugaru, atstovaujančiu kovinguosiū unijos vadus ir eilinius narius.

Jie iškėlė Lewis'ui rezoliucijas, kurias Toledoje pirmė nereguliaris unijos suvažiavimas. Jame dalyvavo 702 delegatai nuo 244,000 narių. Viena rezoliucija reikalauja, kad CIO valdyba paskirtų administratorių Jungtinei Automobilių Dar-

bininkų Unijai, kad atsteigtų unijoj vienybę. Kita rezoliucija reikalauja sušaukti specialią visos unijos suvažiavimą, kuris išrinktų demokratine vadovybę ir pašalintų trockinę H. Martino diktatūrą.

Pas Lewisą taip pat atvyko trockinis unijos vice-prezidentas R. J. Thomas, kuris priešinosi tiem reikalavimam.

CIO galva Lewis, išklausęs abiejų pusių, pašaukė Homerį Martiną, unijos pirminką, pasitarti apie vienybės atsteigimą Auto. Darbininkų Unijoj; ir nors Martin pirmiau buvo užreikškęs, kad "nepakęš Lewiso" kišimosi į tos unijos reikalus, tačiau dabar Martin vis tiek sutiko atvykti šį ketvirtadienį tartis su Lewisu tuom reikalu.

Fašistai Laimi Tagus Upės Srityje, o Liaudiečiai Estremaduroj

Hendaye, Franc. — Ispanijos pasienis. — Per dvi paskutines savaites fašistai beveik nieko nelaimėjo Ebro upės fronte, nors nuolat desperatiškai atakavo liaudiečius. Bet dabar generolo Franco maura, italai ir užsieniniai legionieriai jau užėmę Gaeta kalną, į šiaurę vakarus nuo Villalbos, vakariniame šone Ebro upės; ale bendra Ebro fronto linija esanti maždaug ta pati kaip ir pirmiau, sako pranešimas iš Barcelonos.

Estremaduros fronte, pietiniai-vakariniėje Ispanijoje, respublikos kariuomenė perėjo fašistus atgal per Zurjo upę, ties Sancti Spiritus, už 25 mylių į šiaurę rytus nuo Almadeno, gyvsidabrio kasyklų centro. Vietoj pozicijoj ten patys generolo Franco kareiviai pasidavė be kovos, šaukdami: "Tegyvuoją respublika!"

Talavera-Merida fronte fašistai sakosi užėmę šešias mylias vieškelio, Tagus upės sritį, už 90 mylių į pietus vakarus nuo Madrido, ir kai kur pažengę keletą mylių priekiu. Čia respublikiečiai nebuvo prisirengę atremt staigias fašistų atakas.

Fašistai pradėjo ofensyvą šiame fronte svarbiausiai tuo tikslu, idant liaudiečiai ištrauktų žymią dalį savo kariuomenės iš Ebro fronto ir siųstų ją į ne tokį svarbų Talavera - Merida frontą.

PARODO, KAD FRANCIJAI NEREIKIA DAUGIAU KAIP 40 VAL. DARBO SAVAITES

Paryžius. — Liaudies Fronto sekretorius Leon Mabile parodo, kad Francijos ministeris pirminkas Ed. Daladier tik blofina, kuomet jis sako, būk 40 valandų darbo savaitė esanti "pertrumpa"; būk per 40 valandų savaitinio darbo pramonė "negalinti" pagaminti užsakomų jai dirbinių ir būk dėl "pertrumpo", vakarus nuo Villalbos, vakariniame šone Ebro upės; ale bendra Ebro fronto linija esanti maždaug ta pati kaip ir pirmiau, sako pranešimas iš Barcelonos.

Liaudies Fronto sekretorius gi atidengia šitokių faktus:

Francijoj dar tebėra per 300,000 bedarbių, o dirbantieji tegaua darbo tiktaip po 38 valandas per savaitę, vidutiniai imant.

Kad premjeras Daladier reikalauja dirbti po 48 valandas per savaitę, tuomi jis pučia pavėjui didiesiems kapitalistam, kurie dabar varo smarkiausią, melais pagrįstą vaju prieš darbininkam naudingus įstatymus, sako Liaudies Fronto sekretorius.

New York. — Atplaukęs Leon Jauhaux, generalis sekretorius Francijos Darbo Konfederacijos, užreikškė, kad Francijos darbininkai visomis pajėgomis kovos, idant išlaikyti 40 valandų darbo savaitę.

O R A S

Šiandien dalinai apsniaukę ir vėsiau.—N. Y. Oro Biuras.

Vakar temperatūra 85. Saulėtekis 6:14; saulėleidis 7:42.

Roosevelt Smerkia Demokratų Politikierius, Važiuojančius Republikonų Balsais

Hyde Park, N. Y.—Prezidentas Rooseveltas pasmerkė tuos dešiniuosius neva "demokratų" kandidatus į senatorius ir kongresmanus, kurie naudojami republikonų balsais, by tik laimėt nominacijas.

Idaho valstijoje republikonai davė iki 20,000 balsų neva "demokratui", Naujosios Dalybos priešui Clarkui, kuris taip ir laimėjo nominacijas prieš pažangų demokratų senatorių J. P. Pope.

Atžargareiviai demokratams. Tydings Marylande, sen. George Georgijoj ir kongresmanas O'Connor New Yorko valstijoje taipgi tikisi laimėti nominacijas tik su republikonų parama prieš pažangius demokratų, kuriuos užgria prezidentas Rooseveltas.

LENKAI GDYNOJ BOKIUTUOVA SPAUDA NAZIU VOKIEČIŲ IŠ DANZIGO KRAŠTO TODEL, KAD NAZIAI TAME KRAŠTE NIEKINA IR PERSEKIOJA LENKUS.

"Gyvi Išvirti" Keturi Vadai Holmesburg, Pa., Kalinių Bado Streiko

Philadelphia, Pa.—Keturi kaliniai, vadai kalinių bado streiko Holmesburg kalėjime, 14 mylių nuo Philadelphiajos, buvo "išvirti" savo kameroje ir užtraukti ant aklino kalėjimo dalyvė, iš kur niekas nerūdi į kito garso. Suprantama, kad jie buvo sušutinti garu, ikaitintu iki aukščiausio laipsnio tose kameroje, kur visiškai nėra jokios ventilacijos, atseit, oro atšviežinimo. Lauke oras tuo laiku taip pat buvo labai karštas.

Philadelphiajos koroneris spėja, kad gal ir troškinančios bombos buvo panaudotos tiem kaliniam nugalabint.

Nuo nužudytų kalinių kūnų dideliais gabalais nukritusios, nušutintos mėšos. Philadelphiajos miesto koroneris Charles Hersch sako, "kai kas bus areštuotas, oro atšviežinimo piktadarystę."

Kalėjimo galva Wm. B. Mills buvo pradėjęs neva "tyrinėti" priežastį tų keturių kalinių žuvimo; bet miesto ir valstijos valdininkai visai pavarė Millsą nuo tyrinėjimų.

Mae Osbornienė, pamačius sušutintą lavoną savo sūnaus, suklykė: "Mano kūdikis! Mano kūdikis!" ir krito apalpus, ir tik po 10 minučių buvo atgaivinta.

Minimame kalėjime bado streikavo apie 700 kalinių prieš nepakęčiamai vienodą blogą maistą.

PASAULINIS JAUNUOLIŲ KONGRESAS PRISIEKĖ DARBUOTIS UŽ VISŲ TAUTŲ TEISES IR TAIKOS PALAIKYMĄ

Pasmerkė Karinius Užpuolikus ir Civilių Gyventojų Žudytojus; Šaukia Derybomis Spręst Valstybių Kivirčius

Poughkeepsie, N. Y.—Antrasis Pasaulinis Jaunuolių Kongresas, posėdžiavęs šešias dienas Vassar Kolegijoje, uždarė rugpj. 23 d. Jame dalyvavo jaunuolių atstovai iš 53-jų šalių. Pirm uždarant, jaunuolių Kongresas priėmė pareiškimą dėl tarptautinės taikos; jį pasirašė delegatai iš visų tų šalių. Tas pareiškimas bus žinomas kaip "Vassar Paktas" (sutartis). Jame jaunuoliai prisiekė vystyti broliškumą ir bendradarbiavimą dvasiā tarp visų šalių jaunuolių, neskiriant tautos, tautybės ar politinės nuomonės.

Pareiškimas pasmerkė užpuolimo karus, parėmė kiekvienos tautos nepriklausomybę ir neliačiamybę; pradžėjo darbuotis, kad jokios šalies jaunuoliai nedalyvautų užpuolimo kare; nutarė daryt spaudimą savo valdžiom, kad nepraleistų ginclų, amunicijos bei kitų karo reikmenų užpuolikam ir neduotų jiem jokios finansinės paramos.

Pasaulinis Jaunuolių Kongresas savo pareiškime taip pat pasmerkė bombarduo-

EXTRA!

JAPONAI DRYNOJ KALINIU

Shanghai, rugpj. 24.—Japonai nuodiniomis karo dujomis išnuodijo du išsčius pulkus chinų kariuomenės Yangtze upės klonyje. Į ryte su juo Juinchango. Iš dviejų pulkų tik du chinai teišliko gyvi.

Pasakoja, Būk Komunistai "Apgavę Rooseveltus"

Washington. — Kongresinei Dies'o komisijai, tyrinėjančiai "prieš-amerikinius judėjimus," pasakojo Brooklynno Miestinės Kolegijos profesorius E. I. Fenlon. Būk komunistai viešpatauja ne tik tarp studentų, bet ir dauguma tos kolegijos profesorių užsikrėtę komunizmu. Jis nušnekėjo, būk prezidentas Rooseveltas andai buvo "komunistų prigautas," kad sveikino Amerikos jaunuolių suvažiavimą Milwaukee, o dabar, girdi, Roosevelto žmona "apgauta," kad dalyvavo Pasauliniame Jaunuolių Kongrese Poughkeepsie, N. Y. Sis profesorius pasakojo, būk tokie suvažiavimai esą šaukiami "komunistų bendro fronto."

Negana to, prieš senatoriaus Tydingso namą Havre de Grace buvo įrengtas parkas ir graži prieklauskė sporto laiveliams už \$15,937 iš WPA viešų darbų fondo, kas pakėlė ir senatoriaus Tydingso nuosavybės vertę. — Jis tada įrodinėjo, kad tie darbai reikalingi bedarbiams šelpti.

Bet tas "kiaulė po ažuolu" vis tiek kniso Naujajai Dalybai šaknis išvien su respublikonais, kaip parodo kongresmanas D. J. Lewis, pažangus demokratas, dabar kandidatuojantis į Jungtinių Valstijų senatorius prieš veidmainį Tydingą.

Vienna, rugpj. 24.—Naziai uždarė Austrijos Katalikų Liaudies Sąryšį.

tojus užfrontės miestų ir žudytojus civilių gyventojų; tvirtai pabrėžė kiekvienos tautos ir kolonijos teisę apsispręsti bei siekti nepriklausomybės ir nutarė darbuotis, kad būtų įsteigta tarptautinė valstybių "magišerija", kuri ramiu būdu spręstų ginčus tarp įvairių šalių.

Baigiantis kongresui, kalbėjo dr. MacCracken, Vassar Kolegijos prezidentas, ir sveikino delegatus už jų "mandagumą, vertingą užsilaiškumą, pakantrumą ir gerą valią."

Kongresas, be kitko, nutarė kreiptis į Socialistų Jaunimo Internacionalą ir tarptautines katalikų jaunuolių organizacijas, kad prisidėtų prie sekančio Pasaulinio Jaunuolių Kongreso.

Senatorius Tydings Elgiaisi Kaip Politinė Kiaulė po Ažuolu

Baltimore, Md. — Dešiniysis demokratas senatorius Tydings balsavo už respublikonus pračiuose rinkimuose, bet dabar jis vėl bendradarbiauja su senatoriais, pareiškiančiais "demokratinę" šepkėtomis.

Senatorius Tydings išvien su respublikonais kovojo prieš Naująją Dalybą, bet tuo pačiu laiku jis asmeniškai naudojosi Naująja Dalyba.

Senatorius Tydings paėmė \$12,000 paskolos savo namui iš Namų Savininkam Paskolų Korporacijos, Naujosios Dalybos įstaigos, ir savo stambiā paskolā savo farmai iš Paskolų Farmom Administracijos, kitos nauja-dalybinės įstaigos. O lešomis Works Progress Administracijos, trečios naujadalybinės įstaigos, buvo praveistas kelias už \$7,200 į senatoriaus Tydingso dvarą Oakingtone.

Negana to, prieš senatoriaus Tydingso namą Havre de Grace buvo įrengtas parkas ir graži prieklauskė sporto laiveliams už \$15,937 iš WPA viešų darbų fondo, kas pakėlė ir senatoriaus Tydingso nuosavybės vertę. — Jis tada įrodinėjo, kad tie darbai reikalingi bedarbiams šelpti.

Bet tas "kiaulė po ažuolu" vis tiek kniso Naujajai Dalybai šaknis išvien su respublikonais, kaip parodo kongresmanas D. J. Lewis, pažangus demokratas, dabar kandidatuojantis į Jungtinių Valstijų senatorius prieš veidmainį Tydingą.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year....	\$6.00
Foreign countries, per year...	\$6.50
Canada and Brazil, per year...	\$5.50
United States, six months...	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months...	\$3.25
Foreign countries, six months...	\$4.00
Canada and Brazil, six months...	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Žmonės, kurie Serga Raudono Pavojaus Liga

Siuo tarpu Washingtono t. v. "komunizmo tyrinėjimo" komisija, sudaryta iš kongresmanų ir vadovaujama kongresmano Dies, apklausinėja tūlus asmenis apie komunistų veiklą Amerikoje.

Net per dvi dieni buvo klausinėjamas tūlas James B. Matthews, buvęs socialistas, paskui šliejėsis prie komunistų, o dabar fašizmo šalininkas ir streiklaužis. Šis žmogus prakaituodamas drožė kongresmanams kalbą apie tai, kaip Amerikoje komunistai užvaldo visas gyvenimo sritis. Einant p. Matthews'o liūdijimais, komunistai šiandien užkariavo viską: darbo unijas, federalės valdžios įstaigas, mokyklas, universitetus, Amerikine Sąjungai Taikai ir Demokratai palaikyti, Hollywoodo aktorius (net ir mažytę, jaunutę judumų paveikslų aktorę Shirley Temple!), ir tt., ir tt. Visą komunistai suplanuoja, viską darą apgalvotai ir, nors jie ir neskaitydami, tačiau savo planingumu, sugebį pasukti savo pusėn visas Amerikos politikos, kultūros, meno ir kitas įstaigas. Net ir Naujoji Roosevelto Dalyba yra komunistų kontroliuojama!

Šitokias nesąmones kalba žmogus, kuris nesąmonė vadantis profesorium ir intelektualu,—kuris beje, pats kadaise girdavo komunistinį judėjimą!

Nereikia čia nei aiškinti, kad tai yra absurdas. Jei komunistai turėtų tokią galią, kokią jiems duoda p. Matthews, tai, žinoma, Amerikoje dalykai būtų kur kas geresnė padėtyje; gyvenimas žmonių būtų lengvesnis.

Peritą šeštadienį tas pats p. Matthews pareiškė, būk ir žymusis Amerikos kolumnistas Heywood Broun esąs komunistas. Girdi, jis kadaise buvo socialistų partijoje. Paskui jis pasakęs ponui Matthewsui, kad iš ten pasitraukęs ir stosiąs pas komunistus.

Kaip p. Broun tai sužinojo, jis nuvyko Washingtonan ir tam pačiam "tyrinėjimo komitetui" pasakė, kad p. Matthews meluoja; jis niekad nesakęs to, ką ans ten pliauskia. Be to, Heywood Broun pareiškė, kad šis Dies'o komitetas eikvoja veltui savo laiką ir žmonių pinigų. Vos spėjus jam tai pasakyti, "tyrinėtojai" neleido liudytojui kalbėti. (Tai pavyzdys bešališkumo!).

"Tyrinėtojai" pareiškė, kad jie šauksią liudyti apie komunistų veiklą ir kitą žymų kolumnistą, kuris yra anti-Rooseveltinis demokratas, — gen. Hugh S. Johnson. Tačiau šis viešai pareiškė, kad jis važiuoti nenorįs, o jei bus šaukiamas, tai nuvažiuavęs pareišk, jog komunistai turi tokią pat teisę veikti, kaip ir kiti piliečiai. Jis gerai pažįstąs komunistus ir jų veiklą ir nematąs jokio tame pavojaus.

Vadinasi, net tokis konservatyvus as-

muo, kaip gen. Johnson atsistoja šiuo klausimu ne prieš, bet už komunistus!

Istikrųjų, šis Dies'o komitetas, tiek daug eikvojęs taksų mokėtų pinigų, neturi jokio padorumo ir doros. Komunistai šiandien juk veikia ne slapta, bet viešai. Jų suvažiavimai ir konferencijos viešos. Jų spauda vieša. Jie diskutuoja ir taria dalykus viešai. Tai kas čia tokio yra tyrinėti? Kam tie pinigai be reikalo leisti? Kam laikas veltui eikvoti? Matyt, reakcininkams ne tiek patyrimas komunistinės veiklos rūpi, kiek pasigarsimas.

Tas pats p. Matthews šiandien spjau do smala ant komunistų vyriausiai todėl, kad jų spaudoje kadaise buvo išskelti faktai, parodą ji streiklaužiu. Jis yra Consumers' Research, Inc., įstaigos viceprezidentu. Kai kadaise tos kompanijos darbininkai, priklausą ADF, išėjo streikan, tai p. Matthews samdė mušikas ir streikieriams galvas skaldė. Štai, kas tas do sutvėrimas, kuris šiuo tarpu sėdėdamas Washingtono bando aiškinti komunizmo nedorybes!

Rašytojas Cvirka Apie Maskvą

Šią vasarą Sovietų Sąjungą aplankė jaunas Lietuvos rašytojas, beletristas, Petras Cvirka. Jis ten lankėsi jau antru kartu ir išbuvo 40 dienų. Štai kaip jis vaizduoja ("Lietuvos Žiniose") šių dienų Maskvos miestą:

"Į Maskvą pakliuvau antrą kart. Prieš porą metų teko joje apsilankyti su mūsų dailininkų ekskursija. Jau važiuojant iš stoties į viešbutį matai ir akis krentančias miesto naujenybes: kur prieš porą metų ėjo siauros, sunkiai praeinamos ir pravažiuojamos gatvelės, dabar tose vietose platus prospektai, bulvarai, apstatyti naujais namais. Šoferis pastebėjęs mano žvilgsnį, sulėtina mašinos greitį ir parodo senuosius namus, kuriuos galingais technikos pabūklais perkėlė už keliasdešimt metrų, tuo būdu praplatinę gatvę. Tokių "senų namų", tinkančių gyventi Maskvoje perkeldinėjama šimtais. Nuostabu, kaip didmiečio septynių aštuonių aukštų namai keliauja iš vienos vietos į kitą, su visais rakanalais, su gyventojais! Maskviečiai "dienos tema" dainuoja net kupletus apie pavėlavusį pilietį, kuris grįžęs neberado savo namų, nes tuo metu juos pergabeno ir kažkokį sodo skersgatvį.

"Pagal naująjį Maskvos rekonstrukcijos planą, rodos iki 1943 metų turi senoji prieškarinė vertėvių ir pirklių Maskva pasikeisti į tikrą moderniškai išplenuotą didmiestį, su erdviais bulvarais, alėjomis, skverais, aikštėmis, parkais.

Arčiau į centrą, prie Raudonosios aikštės jau matyti naujos, iki šiol neregėtos šio miesto perspektyvos: ten, kur tik prieš porą mėnesių stovėjo eilės namų, įstaigų, dabar baigiama rinkti jų paskutinieji plytgaliai. Raudonoji aikštė jau ištiesė ilgas ir plačias rankoves—šalutines aikštes į visas puses. Per Maskvos upę permesti aštuoni nauji tiltai, gal būt plačiausi pasaulyje. Pirmą kart atsistojęs ant tilto jautiesi didžiulėje aikštėje, per kurią neria kelios automobilių eilės ir pora tramvajų linijų."

Reikia nepamiršti, kad Sovietai ne tik Maskvą taiso, naujina, gražina. Tas pats daroma su visais miestais ir miesteliais. Miestus sparčiai vejami kolchozai, steigdami kino teatrų, mokyklas, gražindami savo gyvenimus. Ir taip už keleto-keliolikos metų visa Sovietų Sąjunga kles tės gerbūvyj, žerės grožy, sudaranti malonumų ir smagumų kiekvienam socializmo krašto piliečiui!

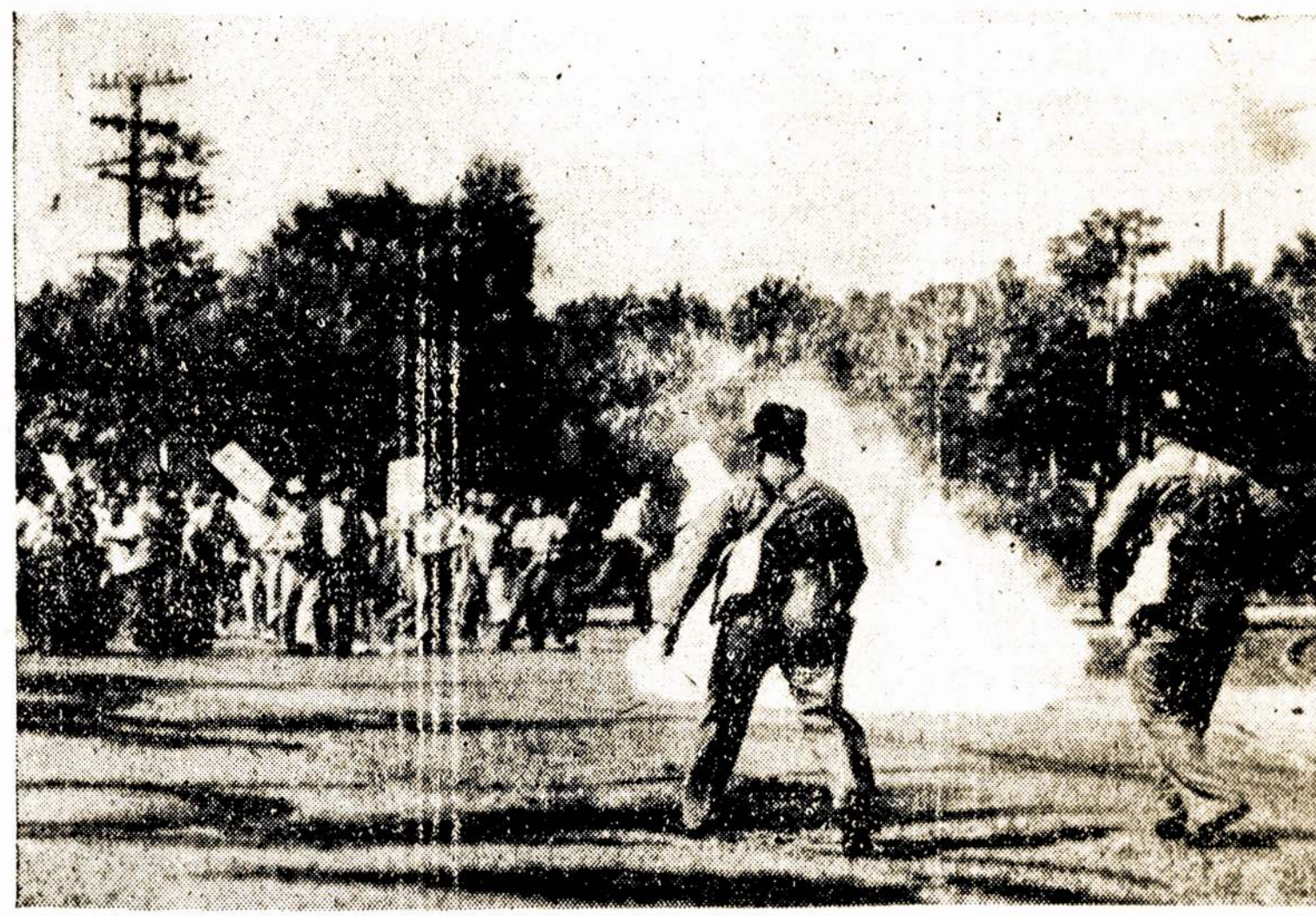
Kelnes pasiraityjęs,
Nemune mūs varles rys!

Pilviškiai, juk, miestas senas,
Produktingas iš dalies:
Kapsas čion prisigyvenęs,
Zanavyk's geros širdies!

Mes be Vilniaus nenurimsim!
Pločio Lietuvai užteks,
Kol tiktai Magdės Virbalio
Andarokas išsities!

Valio Vilnius! Ei jūs, vyrai!
Vilnius buvo mūs ir bus!
Bet dabar—tisssss... tyliai, tyliai...
Greitai spruksim į žabus.

Senas Vincas.

Hawaii salos streikierius puola policija. Susikirtime buvo sužeista 36 darbininkai.

Tarptautinė Apžvalga

Japonija ir Sovietai

Nors rugpjūčio 11 dieną baigėsi mūšiai tarpe Sovietų raudonarmiečių ir japonų prie Zaoziornaja kalno, bet Japonijos provokacijos nepasibaigė..

Greitai po to japonai bandė įsiveržti į Sovietų teritoriją Sachalino saloj, kur Sovietų pasienio sargai juos atrėmė. Rugpjūčio 13 dieną japonai buvo net ant 110 mastų įsiveržė į Zaoziornaja kalną nuo vietos, kur pertaikos metu jie buvo. Šis japonų žygis ant tiek buvo bjaurus, kad jie prisirtino tik 12 pėdų prie raudonarmiečių linijos ir vos neprasisėdėjo nauji mūšiai. Sovietams griežtai pareikalavus, japonai vėl atsitraukė atgal.

Sovietų Sąjunga iškėlė griežtą Japonijai protestą prieš provokacijas ant sienos ir pareiškė, kad jeigu japonai bandys vėl įsiveržti į Sibirą, tai prieš juos bus panaudota kanuolės ir lėktuvai. Kitą Sovietai iškėlė Japonijai protestą prieš kankinimus jūreivių nuo Sov: laivo "Refrigeritorio No. 1," kurį japonai sučiuvė Soja perlajoj ir jūreivius kankina reikalavdami, kad jie pasakyti, kiek Sovietai turi Sibire armijos ir Vladivostoke submarinų.

Sovietų įsakymu uždaryta Japonijos konsulatai Chabarovske ir Blagoveshčenske, kur yra labai svarbūs Sovietų centrai. Japonijos konsulatui ten būdami atlikinėjo snipų darbą. Japonija protestuoja prieš konsulatų uždarymą, bet Sovietai nepaiso ir savo du konsulus atsaukia iš Japonijos, būtent Kobe ir Otaru miestų.

Japonijos imperialistai kaltina Sovietus, būk Raudonosios Armijos lakūnai tris kartus perskridę į Mandžuriją. Sovietai atsakė, kad tai melas. Raudonosios Armijos lakūnai skrajuoja virš Zaoziornaja kalno, o tai kalnas Sovietams priklauso.

Derybos tarpe Sovietų ir Japonijos dar nedavė pasekmių ir vargiai duos, nes Japonija vis daugiau armijos traukia į Sibiro pasienį. Sovietų apskaitliavimu jau dabar Japonija turi 400,000 karių, 1,200 kanuolių, 650 tankų ir 550 karo lėktuvų. Sovietai reikalauja, kad Japonija pripažintų pirmiau nustatytus tarpe Sibiro ir Mandžurijos rubežius per Rusijos ir Chinijos 1886 metų sutartį, bet Ja-

ponijos imperialistai nesutinka. Todėl karo pavojus rytuose nepasibaigė.

Didelės Kovos Ispanijoje

Nuo rugpjūčio 10 dienos eina dideli mūšiai Ispanijoje. Fašistai, kad palengvinti savo padėtį Valencijos ir Gandesos frontuose, tai pradėjo ofensyvą Pietų Fronte linkui Almadeno, kad paėmus labai svarbias gyvsidabrio kasyklas. Bet liaudiečiai sulaukė fašistus ir atmetė atgal.

Kataloniečiai perėjo į ofensyvą prieš fašistus, uždavė jiems skaudų smūgį arti Gandesos, Ebro ir Segre upių srityj. Fašistai buvo priversti daugiau kareivių mesti į šį frontą. Fašistai metė kelis šimtus lėktuvų ir 100 itališkų tankų prieš liaudiečius Ebro srityj. Fašistus komandavo vyriausias jų generolas Franco. Kelių dienų mūšy jė neteko apie 20,000 kareivių ir negalėjo liaudiečius įveikti. Fašistų buvo tikslas prispirti liaudiečius prie Ebro upės ir permesti juos atgal, iš Sov: laivo "Refrigeritorio No. 1," kurį japonai sučiuvė Soja perlajoj ir jūreivius kankina reikalavdami, kad jie pasakyti, kiek Sovietai turi Sibire armijos ir Vladivostoke submarinų.

Kovos Chinijoje

Japonijos imperialistai desperatiškai mušasi prieš chinus, kad pasiekus Hankową. Jie mano, kad jeigu jiems pavyks paimti Hankową, tai gal būt tada pasiduotų Chinija. Buvo keli dideli ore mūšiai. Bet japonams nepavyko bent kiek didesnių laimėjimų atsiekti.

Labiausiai japonams kenkia chinai partizanai. Rugpjūčio 20 praneša, kad apie 1,000 chinų partizanų užpuolė japonų traukinį su kareiviais visai arti Peipingo. Daug japonų užmušta. Kitoj vietoj 100 chinų pagrobė japonų automobilius sunkvežimius su amunicija ir ginklais.

Pagal Jungtinių Valstijų marinų korpuso apskaitliavimą, Japonijos armijos užfrontėj, užimtoj Chinijoje, veikia nemažiau 715,000 chinų partizanų. Peipingo srityj veikia apie 43,000; Didžiojo kanalo teritorijoje 85,000; Shantungje yra likus chinų reguliari armija iš 160,000, kuri persirengus į paprastus drabužius veda prieš japonus karą. Shansi provincijoje komunistai sudarė apie 240,000 reguliari armija, kuri turi kanuoles, amunicijos fabrikus, ir Hopen provincijoje kita komunistų armija veikia iš 140,

000 kareivių. Shanghajaus srityj yra iki 90,000 partizanų ir Nankingo—Hanchaw srityj yra apie 43,000. Sako, kad partizanai veikia nuo 1,000 iki 3,000 kovotojų pulkais.

Tos partizanų armijos sudaro didžiausį keblumą japonams. Sako, kad japonai iki 150,000 armijos, daug šarvuotų traukinių, tankų, karo lėktuvų turi laikyti prieš partizanus, kad galėtų į frontą pristatyti amuniciją ir maistą. Kuo toliau, tai chinai partizanai vis darosi tvirtesni ir drąsesni.

Chinijos reguliari armija, kuri laiko frontą, nuolatos tvirtėja. Spėjama, kad Chiang Kai-shekas dabar turi apie milijoną kareivių fronte ir iki dviejų milijonų lavina užpakalyj. Chinija ginklu perkasi Francijoje, ypatingai greitai karo lėktuvų, Jungtinėse Valstijose, Anglijoj ir Sovietų šalyj. Japonai kelia protestą prieš Franciją, kad chinai naudoja francūzų durtuvus, šautuvus, kulkasvaizius, rąkines granatas ir daug kitų ginklų.

Japonai dūksta prieš Sovietų Sąjungą, kaltindami, kad vikrūs chinų lėktuvai, kurie tiek daug Japonijai padaro nuostolių ant Yangtze upės, skandydami laivus, bombarduodami apkausuose japonus, degindami aerodromus ir japonų lėktuvus, yra Sovietų išdirbystės.

Kas Naujo Kitur?

Jungtinių Valstijų pulkininkas Charles A. Lindbergh ir jo žmona dalyvavo Sovietų Sąjungos orlaivyno parodoj, Maskvoje.

Palestinėj vis eina žiaurios kovos tarpe arabų ir žydų. Anglija smarkiai rengiasi karan. Ji pašaukė 1,000,000 savanorių dirbti apsigynimui nuo nuodingų dujų. Vokietijos fašistai surengė didžiausius pasaulij armijos manevrus. Jie vien rezervistų pašaukė virš milijoną. Manoma, kad planuojami pulti Čechoslovakiją, nes manevrai yra ant jos sienos. Čechoslovakija pastatė visą savo apsigynimo jėgą sarvybon. Sako, kad Vokietijos fašistai turi daugiau submarinų už Angliją. Jie surengė laivyno parodą pasitikimui Vengrijos liaudies smaugiko admirolo Horthy. Belgija buvo suruošus 40,000 kareivių pratimus. Francija kaltina Italijos fašistus, kad jie nuolatos daugiau gabeną juodmarškinų Ispanijon. Ispanijos fašistas generolas Franco atmetė Anglijos planus iš-

Paterson, N. J.

Patersono šilko pramonės darbininkų veikiausiai įvyks streikas.

Rugpjūčio 19 d. įvyko Textile CIO Lokalo 75 narių susirinkimas tikslu, kad išdiskusot CIO pateiktą kontraktą ir sudarymui streiko komiteto.

Lokalo direktorius Habremson pateikė unijos siūlomą kontraktą. Kontrakte yra reikalaujama, kad bosai mokėtų \$1.15 už 100,000 "pikių" (tai yra, už tiek skersinių siūlų audeklo gabalą), arba \$18 minimum į savaitę audėjoms, taipgi, kad būtų mokama 50c į valandą už "smėsių" (šaudyklės ar nutrūkusios nyties ištrauktų siūlų) vėrimą. Toliaus reikalaujama 40 valandų darbo savaitės. Yra ir daugiau reikalavimų darbininkų naudai, bet šiuo sykiu visų čia neminėsiu, nes paties kontrakt ant rankų neturiu; kuomet gausiu kontraktą, tuomet plačiau pakalbėsiu apie visus reikalavimus.

Toliaus, lokalo direktorius raportavo, kad bosai unijos siūlomus reikalavimus atmeta, tad kito kelio darbininkams neliko, kaip tik rengtis prie streiko už išgavimą būtinųjų reikalavimų. Ir jei iki rugpjūčio 31 d. nebus susitarta su bosais, tai nutarta šaukt kitą narių susirinkimą dėlei sudarymo streiko mašinerijos. O dabar tai Lokalo Pildantis Komitetas vis prirėngiamąjį darbą prie streiko. Ir kaip dabar dalykai atrodo, tai visai keliai veda prie streiko.

Toliaus, iš raporto paaiškėjo, kad Patersono vyriausiasis darbdavys, kuris kitom dirbtuvėm duoda darbus, P. Kluuger, sutinka su unijos reikalavimu mokėt \$18 minimum ir neduot šeimynų dirbtuvėm (Patersono vadinamom cock roach shops) darbo, ir taip pat neduot už Patersono ribų darbo, jei net jis ir gautų, kad ir pigiau jam kas dirbtų.

Mat, iki šiolei šis ponas duodavo darbo šeimynų dirbtuvėm, kurios dirba pigiau, sia ir su jų pagelbia numuodavo algas didesnių dirbtuvių darbininkams. Klugeris, žinoma, reikalauja, kad unija priverstų ir kitas dirbtuves mokėt tiek pat.

Bet kol kas atskiri bosai atsisako priimt unijos reikalavimus, tačiau derybos dar nenutrauktos, bet vistiek mažai vilties beliko streiko išvengimui. Kaip toliaus dalykai vystysis, tēmykite—pranešiu.

Taipgi, būtų gerai girdėt, kas yra daroma Eastone ir kitur Pensilvanijoje? Korespondentai, praneškite, kas pas jus yra daroma dėlei didesnių algų ir kitų pagerinimų išgavimo.

J. Bimba.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Dr. Ten Buvusiam, Duryea, Pa. — Drauge, mes netalpiname tos jūsų pastabos apie žmogų, kuris piknikan atsivežė šuniuką. Jūs manote, kad jis vieton jo turėjo atsivežti žmogų. Bet nei jūs, nei mes negalime niekam nusakyti, ką vežti ir ko nevežti. Rengėjai visus žmones lygiai kviečia į parengimus, o dalyvių reikalas, ką jie atsiveža.

"Gaukite "Laisvė" Naujų Skaitytojų.

traukti iš Ispanijos kitų šalių armijas, nes jis žino, kad be Italijos ir Vokietijos fašistų jis negalėtų atsilaikyti nei vienos dienos.

D. M. Š.

ŠYPSENOS

MES BE VILNIAUS NENURIMSIM!
(Lietuvos dabartinių "divvyrių" giesmelė.)

Mes be Vilniaus nenurimsim!
O netekę Klaipėdos,
Pilviškiuos pilis statysim
Ir valdysim iš bėdos!

Čionai sriuvena Šešupė,
Čia Elksnėnai, "Divvyžiai.
O Višakis ar ne upė?
Eksport's—Šešupės vėžiai.

Mes be Vilniaus nenurimsim!
Kad ir lenkiškas garnys,

Iš Lietuvos Katalikų Gyvenimo

Derybos su Vatikanu, kaip žinoma, buvo pradėtos Romoje: pasikeista nuomonėmis, bet kadangi susitarti nepavyko, tai pasitarimai atidėti. Oficialiai apie derybas buvo tik pranešta "Prasidėjo" ir daugiau nieko.

Vatikanas veikdamas didžiame kontakte su Lietuvos bažnytinės provincijos vyresnybe, deryboms šlubuojant, Romon buvo išskviestas Lietuvos vyskupas su arkivyskupu Skvirreku priešakyje, bet derybų vis tiek pirmyn nė per žingsnį nepastūmėjęs.

Katalikų sluoksnių informacijomis, derybose pagrindinius diskusijų objektus ir nuomonių skirtumus sudarą—ateitininkai, angelaičiai, skautai ir, apskritai, katalikiškos organizacijos ir katalikiškosios akcijos reikalai.

Savoms organizacijoms katalikai reikalauja visiškų laisvės, išėmimo jų iš priežiūros, pavedus jas bažnytinės vyresnybės globai ir priežiūrai.

Palankia prasme katalikai siekia išsiderėti ir atatininkų konkordato straipsnių aiškinimo.

Tačiau su tokiais Vatikanu reikalavimais nenorima sutikti, juo labiau, kad ir dabar, veikiant Voldemaro sudarytų konkordatui, katalikai turi įvairių privilegijų prieš kitokių pažiūrų piliečius, o duodant joms dar daugiau teisių, jie, anot "Mūsų Krašto", sudarys "valstybėje valstybę"; nenorima atiduoti mokyklų ir jaunuomenės auklėjimo visiškai kunigijai.

Derybų metu iš bažnytinės vyresnybės reikalaujama, kad kunigai liautųsi varę akciją prieš jaunatituvius, šventintų jų vėliavas, t. y., jaunatituvius traktuotų lygiai su pavaršarinkais ir vyskupai skirtų skautams kapelionus.

Nuo skautų globos kunigai nesibaida, bet jaunatituvius nenori traktuoti lygiai su pavaršarinkais.

Be to, katalikai nori daugiau išsiderėti ir dėl Teologijos fakulteto.

Tvirtinama, kad derybos busiančios tiesiamos Kaune, rugsj. mėn. Katalikų sluoksniai nori juo greičiau baigti derybas esant ministerių pirmininku kun. Mironui, nes iš šio pirmininko jie tikisi daugiau išsiderėti.

Pataria saugotis evangelikų vilku, avelių kailiuose. Prasidėjus deryboms su Vatikanu, kunigai visur nurimo, prieš tautininkus nevarė tokios acitacijos, bet vos snėio derybos sutrūki, kaip praėjusi sekmadienį daugelvię bažnyčių prasidėjo prieš tautininkus acitacija.

Praėjusia savaitė buvo evangelija anie netikrus pranašus, ateinančius prie žmonių vilkais avelių kailiuose. Tai buvo nalanki proza ir tema bažnyčių pamokslininkams padarvė dideliu priekaištu. Antai, Priskėlimo bažnyčios vikaras kun. Siemaška karštai rašino tikinčiuosius iš tolo bioti evangelikų vilku, kurie steičia organizacijas be kunigų globos, kalba katalikų vardu ir t. t. Dabar evangelikų vilku Lietuvoje esa itin privise, todėl ir esa reikalinga saugotis.

Manoma sujungti blaivybės draugijas. Kadangi ir katalikų blaivybės draugijos ir tautininkų blaivnimo sąjuecos autoritetai dėl jų pačių kaltės visuomenėje nėra tinkamoje aukštumoje, tai naujaromvininkų sluoksniuose iškelta mintis einant tautininkams su katalikais konsolidavimo kryptimi abi tas draugijas sujungti ir bendromis pastango-

mis kelti jų prestižą. Tik visa bėda, kad toji mintis abiejuose pusėse neranda pakankamo pritarimo.

Neprašyti Tvarkdariai Šv. Trejybės Bažnyčioje

Po įvykusių riaušių šv. Trejybės bažn. vis dar nenusiramina. Antai, anąsyk, į bažnyčią įlindo kažkokie piliečiai ir smala užtepė veik visus ne-lietuviškus parašus, buvusius bažnyčios viduje. Mėgino užtepti ir parašą, esantį bažnyčios lubose, virvę užsikabinę ant vinies lubose, prilipo prie lubų, bet vinis trūko ir, krisdamas prisimušė nelietuviškų parašų užtepliotojas.

Didelis konfliktas tarp Lietuvos ir Lenkijos vienuolių marijonų. Kaip žinoma, vienuolių marijonų ordina yra įteikę lietuviai vienuoliai Marijampolėje; nuo to ir marijonų vardas jiems duotas. Marijonų ordino generolais būdavo irgi lietuviai; pirma buvo vysk. Matulevičius, po jo vysk. Būčys, o kai Būčio kadencija baigėsi, tai lietuvii lenkų balsais marijonų generolu buvo išrinktas sulenkėjęs gudas Cikoto.

Lietuviai už Cikoto balsavę, manydami, kad jis bus bešališkas, bet apsvylė.

Neseniai Kaišiadorių vyskupas į Saldutiškio dvarą, Utenos apskr., atsikvietė marijonus ir pavedė jiems tą dvarą tvarkyti. Marijonai čia puikiai gyvena, įsisteigė savo naujokyną. Bet šiemet atvažiuo jų vizituoti generolas Cikota, kuris paklausęs, kieno tas dvaras buvo anksčiau. Jam buvę atsakya, kad vieno lenko dvarininko, bet žemės reformos reikalams nusavinatas.

Tai Cikota įsakęs marijonams buvusio lenko dvarą apieleist.

Savo generolo verčiami, marijonai iš Saldutiškio išsikėlė į Marijampolę.

Kaišiadorių vyskupas irgi nenusileidžia: jis į Saldutiškį vieton marijonų atsikvietė vienuolius saleziečius.

Marijonų generolas Cikota gyvena Lenkijoje, tai Lietuvos marijonų provincijolas kun. Vaišnora dabar yra išvykęs į Lenkiją pas Cikotą tartis dėl Lietuvos ir Lenkijos marijonų bendravimo ir kontakto, nes ir daugiau esą atsiradę didelių nuomonių skirtumų tarp abiejuose kraštuose marijonų veikimo.

Reformas kunigų seminarijose. Katalikų veikėjai ir kai kurios jų įstaigos labai skųsdavos Vilkaviškio kunigų seminarijos administracija, kuri seminarijos auklėti niams drausdavo "XX amž.", "Ateitininkų" ir kt. katalikiškų laikraščių skaityti ir neileisdavo į seminariją. Ir rezultate, tur būt,

ty visų skūndų vyskupas seminarijos rektorių kun. Naujoką nuo pareigų atleido, ir rektorium paskyrė tos pačios seminarijos profesorių kun. Bartkų.

Paskutiniaisiais metais buvo labai sumažėjęs ir auklėtiniių skaičius Vilkaviškio kunigų seminarijoje.

Didelių reformų laukiama dar vienoje kunigų seminarijoje.

Atidėjo Birštono parapijos vizitavima. Kaišiadorių vyskupas dabar buvo numatęs Birštono parapijos bažnyčios vizitavima, bet nenorėdamas vasarotojų ramybės drumsti Birštono ir Alytaus bažnyčių vizitavimą atidėjo rudeniui.

Katalikiškiems laikraščiams spausti jau atgabenama rotacinė mašina. Katalikų kun. atskirais raštais ir iš algų buvo raginami aukoti rotacinei mašinai pirkti. Daug aukų iš katalikų kunigų ir surinkta; tam reikalui aukoję ir šiaip jau pasauliečiai inteligentai. Rugsėjo mėnesį rotacinė mašina jau atgabenama. Mašina būstas jau statomas. Ta mašina bus spaudžiama pirmoj eilėj "XX amž.", "Mūsų Laikraštis" ir kt. katalikų laikraščiai.

Vilijampolėje bus statoma labai moderniška bažnyčia. Vienas kauniečiai inžinierius padarė Vilijampolės katalikų bažnyčios projektą. Pagal tą projektą bažnyčioje būsija 3,000 sėdimų vietų. Bažnyčia bus teliu aukštą, amfiteatro formos. Tai pirma tokia bažnyčia būsianti Lietuvoje.

Ateinantį pavasarį ji būsianti pradėta statyti.

Amfiteatro pobūdžio bažnyčia statoma todėl, kad, esant reikalui, ja lengvai būtų galima sunaudoti ir kt. reikalingams.

Vytėnuose saleziečiai steigia misjonierių mokyklą. Neseniai Vytėnuose įsikūrę saleziečiai vienuoliai rodo didelio aktingumo. Be to jiems ir sekasi: Kauno arkivyskupas jiems atidavė šv. Trejybės bažnyčią ir Vaikelio Jėzaus draugiją. Vytėnuose jie turi dvarą ir bažnyčią. Ateinančiais metais Vytėnuose saleziečiai statys didelius rūmus, kuriuose įsteigs misjonierių mokyklą ir amatų mokyklą.

Nepasitikėjimas Pasitikėjimo b-vei. Katalikų blaivybės draugija buvo įsteigęs Pasitikėjimo "Sargybos" b-ve, kurios buhalteriais buvo pakviesti KVC tarnautojai ekskuningas su žmona. Del medžiaginių nesusipratimų tas tarnautojas iš "Sargybos" pasitraukė, bet Blaivybės draugijos valdyba esanti nusistačiusi jam bylos nekelti, nes bylos ir taip jau esančios pakenkusios katalikų Blaivybės draugijai.

Vienuoliai išimtyli ir bėga iš

vienuolyno. Paskutiniuouju metu iš marijonų vienuolyno (Marijampolėje) pabėgę ke-liolika vienuolių broliukų, kai kurie jau ir po šventųjų įžadų, kas religijos požiūriu esanti mirtina nuodėmė. Vienuoliai marijonų dirbtuvėse išmoko amato, tai dabar, vienuolyną palikę, gauna darbo kitose amatų dirbtuvėse, o spaustuvės darbininkai—Kauno spaustuvėse. Dalis pabėgusių vienuolių jau susituokė, įsigijo žemės ir verčiasi daržininkyste.

"L. Ž."

Cleveland, Ohio

Lietuvių Komunistų Frakcijos Reikalai

Šią vasarą įvyko visa eilė konvencijų. Iš tų visų svarbių suvažiavimų matome visą eilę nutarimų, dideli darbai užsižymėta veikimui iki sekantį suvažiavimą.

Pereitoj Lietuvių Komunistų Konvencijoj nutarta daug labai svarbių dalykų, kuriuos frakcijos ir komunistų kuopos turėtų tuojau pradėti veikti ir greitai nutarimus vykinti gyveniman. Pirmiausia, man rodos, galima nors šiuos du tarimus pasiimti kaip obalsį ir veikti ant jų.

1. Išpildyti Konvencijos paskirtą kvotą narių rekrutavime į Partiją. Išpildžius šią kvotą, tai būtų didelis žingsnis padaryta pirmyn.

2. Būtinai reikalinga suorganizuoti Partijos mokyklą, įtraukiant nors po keletą tužinių žmonių į tokia mokyklą. Aš noriu pažymėti, kad, kaip Clevelando mieste, turėtų Partijos mokyklą dalyvauti apie šimtas žmonių. Mokykla turėtų būti vien lietuvių kalboje. Lavinimosi laikas turėtų tęstis apie porą metų. Per tiek laiko darbininkas galėtų sau vidutiniškai prasilavininti.

Jaunuoliai iš LDS taip pat turėtų susiorganizuoti mokyklą su apie 30 ar daugiau studentų. Jaunuoliams galėtų vadovauti YCL organizacija.

Lavinintis visiem būtinai reikalinga politikoj.

Viena blogybė yra pas visus prisiengime prie tokios mokyklos, tai vis neturėjimas laiko. Žinoma, tai labai tiesa, kad mūsų draugai užimti diėčiai. Ta per dideli užsiėmima galima būtų sutvarkyti taip, kad visi draugai turētu proga nors du vakaru i savaitę pašvęsti dėl lavinimosi.

Būtinai Reikalinga Sutraulizuoti Parengimai ir Visoki Vajai

Draugai, aš noriu čia pasiūlyti visiem draugam naudoti metodą parengimams ir visokiems vajams.

Tokiems vajams, kaip dėl Ispanijos, politiniams kaliniams, rinkimu kampanijai ir kitiems smulkiems vajams būtinai reikalinga aprubežiuoti laiką, nedaugiau kaip tris savaites. Bile iš tų vaju galima paimti surengti gerą stuboj vakaruska ir tokį vaju daug geriau išpildysi i tris savaites, negu praašinėjant auku per keturis mėnesius. Nuolatinis prašymas auku labai pasidaro begalinis žmonėms. Vienok, kuomet aš pasiūlau bandyti naudoti tokią metodą, tai būtinai visų bendras reikalas paremti tokį vaju ir kad tokis parengimėlis duotu nauda, kad tuojau nereikėtų tą patį atkartoti.

Man rodos, kad taip gerai sutartina veikiant, tikrai būtų galima sutaupti daug vakarų, tuo pat sykiu būtų daug lengviau draugams lankyti mokyklą.

Frakcijos Susirinkimas

Mūsų frakcija dar nesvarstė Lietuvių Komunistų Suvažiavimo nutarimų. Todėl frak-

cijos susirinkimas įvyksta rugsėjo 2 d., lietuvių darbininkų svetainėj, 920 E. 79th St., 8 val. vakare. Šiam susirinkime visi nariai atsilankykite ir svarstykite viršuj pasiūlytus klausimus ir kitus svarbiuosius reikalus.

Rugsj. 28 įvyksta didelis darbininkų laikraščių naujadarai piknikas lietuviams gerai žinomoj vietoj, Machuto daržėje, prie Green Rd. Atsilankę į pikniką galėsite laimėti labai geras dovanas, kurios bus duodamos tam, kuris turės laimėjimą. Bus gera orkestra šokiams. Atsilankykite visi, linksmai laiką praleisite.

I. A. Vaušas.

So. Boston, Mass.

RADIO

Šeštadienio, rugsj. 27, radio programa per stotį WORL, nuo 8 iki 8:30 ryte, bus sekanti:

1—Žurnalistas Vincas Uždavinsis, svečias iš Lietuvos, pasakys legendų apie senovės Lietuvos praeitį.

2—Dainininkė Emilija Rudoikiūtė iš So. Bostono.

3—Radio Kontestas.

Sekmadienio, rugsj. 28, radio programa per stotį WORL, 9:30 ryte, bus sekanti:

1—Longin Buinio, Jr., Kavaliers orkestra iš Cambridge.

2—Dainininkė Ona Baltrus iš Auburn, Me.

Steponas Minkus, Garsintojas.

LIAUDIES FRONTAS REIKALAUJA ATIDARYT FRANKLIJOS SIENĄ ir laisvai praleist gimklus ir amuniciją Ispan. respublikai todėl, kad generolas Franco atmetė Anglijos ir tarptautinės bėpusiškumo komisijos planą dėlei svetimų karių ištraukimo iš Ispanijos žemės.

SO. BOSTON, MASS.

Vaistininkai Streikuoja

Bostone ir jo apylinkėj Liggett's kompanija turi apie 40 vaistinių. Šiomis dienomis tos kompanijos su darbininkais pasibaigė sutartis. Suėjus unijos vadam ir kompanijos atstovam daryti naują sutartį, kompanijos atstovai atmetė darbininkų reikalavimą, kurie reikalavo, kad kompanija pripažintų darbininkų uniją, mat kompanija mano, kad kuomet nepripažins unijos, tuomet galės kapoti darbininkų algas.

Darbininkai pasipriešino ir išaukė streiką prieš minėtą kompaniją už laužymą pirmesnės jų sutarties. Dabar darbininkai prie kiekvienos vaistinės pikietuoja ir ragina visuomenę, kad nieko nepirktų streiko paliestose vaistinėse.

Šiuos žodžius rašant dar ne visi darbininkai išaukė streiką, bet man teiraujantis pas pikietus, jie mano, kad jiems pasiseks visus šios kompanijos darbininkus išaukė streiką.

Kas yra įdomu, tai tas, kad visi Bostono laikraščiai nei žodžio nesako apie minėtą streiką. Tartum jų reporteriai nieko apie tai nežino, kuomet darbininkai po jų nosims pikietuoja. Ot dėl ko mums darbininkams yra svarbu turėti savo spaudą! Mes tik per savo spaudą galim sužinoti savo draugų kovas ir jų vargus. Šis įvykis nusako mums, kad mes ne tik turime savo spaudą palaikyti, bet dėti pastangas, kad jos tinklą dar daugiau praplėsti!

Laivas

Kuomet mes tik pamatome laivą plaukiant, mums vaidina tie laikai, kuomet mes važiuom laivu į šią "laimės" šalį. Bet jau praėjo daugiau kaip ketvirtadalis šimtmečio, Tuomet laivai buvo daug

prastesni už dabartinius—be patogumų. Tuomet keleiviai tik suvargdavo, o dabar praleidžia linksmai laiką ir gauda poilsį.

Sekmadienį, rugsj. 28, So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubas ir Komunistų Kuopa nusamdė didelį laivą ir nusitarė per visą dieną žuovauti. Prie to, yra nusamdyta kapelija, kuri gros bangų melodijas ir įvairius sukinius, kad žuvas geriau kibytų. Nėra abejonės, kad žuvas kibs.

Važiujant laivu į Europą reikia mokėt virš šimtas dolerių, o rugsj. 28 d. kainuos tik vienas doleris. Kaip matote, tai niekas jums tiek daug pinigų negali sutaupyti, kaip Amerikos Piliečių Klubas ir Komunistų Kuopa.

Tikiety jau parduota daugiau, kaip šimtas. Kurie nesusėjęte tikiety pasipirkti pas komisijas, tai minėtą dieną ateikite su šeimynomis 9-tą val. ryte, prie Kelly's Landing, City Point, ir sykiu važiuosim žuovaut!

Maynardo Pikniko Darbininkams

Rugsj. 26 d. yra šiauriam visi pikniko darbininkai, kad pasiskirstyti darbai.

Susirinkimas įvyks 376 W. Broadway, 8 val. vakare. Todėl, kurie esate iš draugijų išrinkti, malonėkite laiku dalyvauti.

Jaunutis.

USA Siūlo Meksikai Dalimis Atlygint už Atimtas Amerikonų žemes Tenai Washington. — Amerikos valstybės ministeris C. Hull siūlo Meksikai, kad jmai pradėtų dalimis atmokėt amerikonom už jų žemes ten, kurias Meksikos valdžia paėmė į valstybės rankas.

Biscarosse, Francija, rugsj. 23.—Išskrido į Ameriką Francijos vandenlėktuvas, sveriąs 37 tonus.

'LAISVĖS' PIKNIKAS

PHILADELFIJOJ

Didysis piknikas, kurį kas metai rengia Philadelphiajos lietuvių organizacijos dienraščio "Laisvės" naudai, šiemet bus

Sekmadienį, 4-tą Rugsėjo - September

Dvieju Dienų Šventėje. Ant Rytojaus Labor Day

MIKOLAICIO PARKE

EDDINGTON, P. A.

Bus Nepaprastai Gražus Programas, Kuriamė Dalyvaus Net 5 Chorai:

AIDO CHORAS iš Brooklyn, N. Y.

SIETYNŲ CHORAS iš Newark, N. J.

BANGOS CHORAS iš Elizabeth, N. J.

LYROS CHORAS iš Baltimore, Md., ir

LYROS CHORAS iš Philadelphiajos

Tiek daug chorų iš tolimų miestų, kiek daug jaunimo privažiuos su choriais. O kiek privažiuos busais? Vien tik iš Brooklynu atvažiuos 6 busai. Kiek suvažiuos iš Baltimorės, iš Newarko, iš Pennsylvaniajos mainų srities miestų ir iš kitur

ŠOKIAM GROS GERA ORKESTRA

Kalbės Rojus Mizara "Laisvės" Redaktorius

Didelės piniginės dovanos bus duodamos prie įžangos bilieto:

1-ma \$50, 2-ra \$25, 5-kios po \$10 ir 10-tis po \$5

Iš anksto įsigykite įžangos bilietus ir naudokitės dovanų proga. Bilietų platinotojai darbuokitės. Kur tik eidami, ką tik sutikdami siūlykite bilietus.

Anglijos karo ministeris Hore-Belisha, kuris neseniai pravedė armijoj dideles reformas, sulgy kuriomis bus įsileista į armijos viršūnes "paprastų žmonių".

Zinaida Ordžonikidze

Vertė A. Ramutis

BOLŠEVIKO KELIAS

(Puslapias iš Atsiminimų apie Sergo Ordžonikidzė)

(Taša)

"Kadangi prie Jakutsko srities ligoninės gydytojų ir felčerų trūksta, prašau jūsų ekselenciją paskirti man paveston ligoninėn tik ką su partija atėjusį tremtinį, medicinos felčerį Ordžonikidzė, kurį žinomis dienomis siunčia į Viliusko apygardą."

Gubernatorius "maloningai" sutiko išpildyti ligoninės vedėjo prašymą. Jakutsko apskrities viršininkui buvo pasiūstas cirkuliaras:

"Srities valdyba praneša jūsų kilnybei, kad tremtinis, atvykęs su pirmąja Lenos partija, Grigorijus Ordžonikidzė, iš pradžių nuskirtas į kaimą Niurbinskoje Viliusko apygardoje, p. gubernatoriaus iš naujo paskirtas į Marchijsko kaimo bendruomenę leidžiant laikinai gyventi Jakutsko mieste."

Sergo iš karto įėjo į Jakutsko tremtinių politinio gyvenimo centrą.

Sergo pasakojimo bolševikams, jau senai atitrukusiems nuo sostinės ir nežinojusiems partinių naujienų, apie likvidatorių nugalėjimą, kurie norėjo panaikinti palėpę, apie galutiną organizacinę bolševikų partijos susiformavimą.

Jis padarė specialų pranešimą, pašvęstą Pragos konferencijos rezultatams. Tokį pranešimą jis darė prieš keturis metus Pitere, neužilgo prieš savo areštą. Daug slapty susirinkimų pravedė Sergo Jakutsko, daug kartų darė pranešimus įvairiomis politinėmis temomis. Ypatinai aštrių, jaudinančių klausimų buvo klausimas apie pažiūrą į karą. Bolševikai Jaroslavskis, Petrovskis, Agejevas gynė pralaimėjimo pažiūrą. Sergo be mažiausio svyravimo atsistojo ant leninistinės pozicijos ir vedė aštrią kovą su "oboronecais" (tėvynės gynimo šalininkais).

Revoliucinis Sergo darbas ištrėmime negalėjo būti vietos valdžios nepastebėtas. 1916 metų rudenį Sergo buvo perkeltas iš Jakutsko į Pokrovskoje kaimą.

Kaimas Pokrovskoje

Tuo metu aš buvau kaimo mokytoja, mokiau rusų ir jakutų vaikus parapijos mokykloje.

Kaimas Pokrovskoje, kuriame aš tada dirbau, yra devyniasdešimt kilometrų nuo Jakutsko. Kaimas iš viso penkiolika kiemų. Pastatai juodi, iš sienų. Vieta kurti, bet labai vaizdinga. Kaimas stovi ant aukšto kalno, žemai teka plati ir didinga Lena. Tai—didžiausia Sibire upė. Pavasarį jos vandenys išsilieja per dvidešimt verstų, dažnai užliedami Jakutską, nors miestas atstu nuo upės už penkiolikos verstų.

Aplink Pokrovską ūžia amžinai žalia taiga. Mūsų vieta tolima, šiaurėje. Vasara būna trumpa nors ir labai vešli. Žemė pašalą atleidžia tik per vieną metrą. Užtat taigoj maža lapuočių medžių; vyrauja pušys, kurios šaknys neina gilumon, o driekiasi beveik paviršiuje.

Išilgai Lenos eina pašto traktas. Tais laikais valstiečiai laikė po du-tris arklus ir ilgą Jakutijos žiemą "vaikė pašta".

Devynių mėnesių bėgyje pašto arkliai būdavo vienintėlis susisiekimo su srities centru priemonė. Nenuostabu, kad korespondencija dažnai kelyje buvo pametama, o sostinės laikraščiai atėdavo su vieno mėnesio pavėlavimu.

Nežiūrint į tokį užkampį Pokrovskoje buvo laikomas stambia, kulturinga vieta. Čia buvo mokykla, ligoninė, telegrafo skyrius, pašto stotis, o vasarą ir prieplauka.

Dažnai Pokrovskoje būdavo jomarkai, į kuriuos suvažiuodavo šių vietų vietiniai gyventojai — jakutai. Jie atvažiuodavo mažais, tankia vilna apaugusiais arkliais.

Jakutų kaimai—ulusai — prasidėdavo iš penkių-aštuonių verstų nuo Pokrovskoje. Jakutai gyveno sėsliai, nors vasarą rarydavo gyvulius prie Lenos, kur ant salų ir užliejamų pievų auga sultinga žolė.

Jakutai gyveno neturtingai, skurde ir surve. Tačiau buvo tarp jakutų ir savi tūmigaikščukai—tojonai, kurie turėdavo po šimtą ir daugiau galvijų. Jais rėmėsi aro žandarai ir pirkliai.

Kaimo Pokrovskoje ligoninė aptarnaudavo visus apylinkės ulusus daugiau kaip penkių šimtų verstų teritorijoje. Joje dirbo tik vienas felčeris jakutas, pavarde Slepovos. Sergo, dar jaunatvėję pabaigęs felčerių mokyklą, buvo pasiūstas šiton ligoninėn sutvarkyti gydyimo darbą apygardoje.

Pirmą kartą sutikau Sergo ūkanotą 1916 metų rudens dieną. Kartu su drauge mes ejom plačia kaimo gatve. Pro mus ėjo liesas ir lieknas kaukazietis. Jis buvo apsirengęs panešiotu rudens paltu. Kepurės jis neturėjo, ir vėjas draikė jo besigarbanojančius ilgus plaukus.

—Kas jis?—paklausiau aš draugės.

—Naujasis felčeris...—Draugė patylėjo.

—Ar tai čerkesas, ar tai gruzinas.

Mes praėjom pro šalį.

—Iš kur jis?—vėl paklausiau aš.

Draugė patraukė pečias:

—Nežinau...

Po keletos dienų sutikau naująjį felčerį prieplaukoje, prie garlaivio.

Mūsų užkampyje garlaivis būdavo vienintėlis pramoga. Su juo atėdavo šviežios naujienos iš Rusijos, atvažiuodavo nauji žmonės... Sunku įsivaizduoti, kaip jaudindamiesi tolimuose Sibiro kaimuose po ilgos žiemos laukdavo pirmojo garlaivio. Tai būdavo mums šventė. Visi žmonės griūte užgriūdavo prieplauką.

—Bet dabar buvo ruduo. Dulkė smulkus lietutis. Jis nešė liūdėsį. Aš galvojau, kad greitai ateis žiema ir saulė beveik visai nustos rodytis iš po horizonto. Visa diena Jakutijoje lygi tik keturioms valandoms...

Netrukus aš susipažinau su naujuoju felčeriu. Mano mokiniams reikėjo įskiepyti raupus, ir jis atėjo pas mus.

Mane nustebino, su kokių atsidavimų ir meile Sergo pravedė šią procedūrą. Nė vienas mano vaikų neparodė nė mažiausios baimės.

Paskui aš susitikinėjau su felčeriu vieno vietos gyventojų šeimoje. Pas jauną moterį—Katią—buvo daug vaikų. Kartą pas ją susirgo dešimties metų sūnus. Pakvietė felčerį. Kada jis įėjo į kambarį, trys vaikai žaidė prie stalo. Jie su baimė pažiūrėjo į felčerį. Jo didelės juodos akys, ūsai ir užpakalin atmesti plaukai sukėlė jiems baimės.

—Čigonas!—ėmė jie šaukti ir pasislėpė po stalu.—Tai čigonas!

Felčeris nuėjo į kambario gilumą, kur gulėjo ligonis berniukas. Jis rūpestingai apžiūrėjo vaikutį ir išrašė vaistų. Nieko baisaus berniukui nebuvo—paprasta influenza.

Vaikai po senovei su baimė dairėsi į "čigoną." Jis priėjo prie jų ir šposaudamas ėmė traukti juos iš po stalo. Iš pradžių vaikučiai priešinosi ir cypė, bet greitai linksma, gera felčerio šypsena mažučius nuramino ir pralinksmino. Jau po penkių minučių felčeris ir vaikai buvo draugais. Vaikučiai sėdėjo jam ant kelių, o jis kuto juos savo pasipūtusiais ūsais ir mokė gruziniškų greitazodžių: "kva, kva, končala; končala da končala; gogona da gogona."

—Dėde, o ką tai reiškia?—klausė jo vaikai, juokdamiesi kartojo nesuprantamus žodžius.

—Paslaptis.

—Na, dėduk, mielasis...

—Ne, nepasakysiu.

Felčeris labai mylėjo vaikus, ir vaikai mokėjo jam tuo pačiu. Jis pasidarė brangiausių svečių pas Katią, ir visuomet jam atėjus namuose prasidėdavo bendras pagyvėjimas.

Dažnai atsitikdavo, kad jis atsivaždavo iš tolimo Jakutijos uluso ligonius vaikūčius. Su kokia atyda, su kokių rūpesčių jis gydė juos! Jis pats plovė purvinius jų kūnus, pats perrišinėjo, pats maitino...

Katios namuose aš sužinojau, kad jis—tremtinis ir jį vadina Grigoriju Konstantinovičiu Ordžonikidzė. Pavardė buvo tiek sunki, kad mes paprastai ėmėm vadinti jį "Gruzia", o paskui—Sergo.

(Bus daugiau)

Pittsburgh, Pa.

Liepos 30 d. LDS 142 kp. name Komunistų Partijos Lietuvių Sekcija turėjo susirinkimą. Drg. J. M. atidarė susirinkimą, kaip 2:30 po pietų. Šio susirinkimo pirmininku likosi išrinktas d. J. M., raštinninku Alex Sh. Drg. J. M., L. S. Biuro pirm., išdavė platų raportą. Drg. D. L. išdavė raportą iš N. S. kuopos. Savo raporte paaiškino, kad kuopa narių turi 17. Susirinkimus laiko du sykį į mėnesį. Bet pastaruoju laiku susirinkimų nebuvo; priežastis tame, kad neturėjo kur laikyt. Nuolatinio atstovo į KP distrikto susirinkimus neturi. Iš Soho raportavo Jurgis P. Narių turi 14; susirinkimą laiko sykį į mėnesį. Nuolatinį atstovą į KP distrikto susirinkimus turi. Iš New Kensingtono raportavo d. J. C. Newkingtoniečiai priklauso tarptautinei KP.; lietuvių yra 11. Iš Esplen raportavo d. J. M. Kuopa narių turi 11. Susirinkimus laiko du sykį į mėnesį. Nuolatinį atstovą į KP distrikto susirinkimus turi. Raportai visi likosi priimti.

Skaitytas LCB Buletinas No. 1, už liepos mėnesį. Visapusiškai apkalbėjus, Buletinas vienbalsiai užgirtas. Nutarta sutverti ten, kur dar nėra Non-Partisan League, lietuvių skyrių. Nutarta darbuotis kiek galint, kad daugiau gavus narių į Komunistų Partiją.

Nutarta surengti bendrai pramogą dėl Agitacijos Fondo. Tas darbas palikta komitetui. Buvo pakeltas klausimas kas link jaunuolių žurnalo "Voice." Apkalbėjus nutarta parinkti auką ant vietos. Aukų sekančiai: Geo. Parčauskas \$1.15, A. Kairienė 25c, J. Ciuplys 50 c., Alex Sherbin 25c., D. Lekavičius 25 c., K. Kairys 25 c., J. Kvedaras 25 c. ir Draugas 10 c. Viso suaukoto \$3.

Nutarta, kad lietuvių vietinis Biuras būtų renkamas iš kolonijų, 5 nariai iš viso. Į LVB likosi išrinkti geri draugai.

Mūsų draugai, kurie yra išrinkti į Pittsburgho Apylinkės Lietuvių Draugijų Sąryšio komitetą, nesilanko į posėdžius. Nutarta, kad vietos biuras disciplinuotų savo narius. Sekantis susirinkimas laikyti palikta ant vietinio biuro nuožūros.

Susirinkime dalyvavo 17 narių.

Iš LDS 142 Kp. Susirinkimo

Rugsjūčio 7 d. LDS 142 kuopa laikė susirinkimą. Kuopos komitetų ir komisijų raportai tapo priimti. Priimta 2 rezoliucijos: viena Lietuvos klausimu, antra gubernatoriui Geo. H. Earle ir sekretoriaus pagalbininkui Arthur W. Howe.

Nutarta užprašyti LDS Sei-

mo delegatus į svečius. Nutarta paaukuoti iš kuopos išdo \$5 KP Radio Fondui.

Rugsjūčio 12 naktį mirė Kostantas Vaišnoras, kunigo J. J. Vaišnoro brolis. Laidotu-

vės buvo 16 d. Zmonių buvo daug. Vieni apgailestauja, kad dar jaunas mirė (velionis buvo 49 metų amžiaus), kitai keikia. Mat, velionis kadaise dirbo banke, o būdamas kunigo broliu pritraukė daug lietuvių, kurie padėjo savo

sunkiai uždirbtus dolerius bankan. Užėjus krizei, bankas užsidarė ir daug pinigų prapuolė. Karvelių Tėvas.

JAPONŲ ORO NELAIMĖJ UŽMUŠTA 14

Tokio. — Susidūrė du japonų lėktuvai ore ir nukrito ant geležies liejyklos; nuo pasipylusio gazolino užsidėgė liejykla. Zuvo 4 lakūnai ir 10 kitų žmonių. Sužeista 150.

Gerškite gausiai šviežio pieno. Kodėl? Todėl, kad pienas yra svarbi parama gražiam, dailiam veidui. Faktinai, pienas yra turtingiausias šaltinis kalcijų, elemento, kurį taip tankiai paskiria žymieji odos specialistai dėlei odos pagražinimo.

Štai kur lengva, maloni atmintina taisyklė grožiui: Išgerkite bent po vieną stiklą pieno padaryt veidą skaistesnį.

THE STATE OF NEW YORK

TAI MALONI PASPIRTIS GROŽEI IR ROMANSUI

Gerškite gausiai šviežio pieno. Kodėl? Todėl, kad pienas yra svarbi parama gražiam, dailiam veidui. Faktinai, pienas yra turtingiausias šaltinis kalcijų, elemento, kurį taip tankiai paskiria žymieji odos specialistai dėlei odos pagražinimo.

Štai kur lengva, maloni atmintina taisyklė grožiui: Išgerkite bent po vieną stiklą pieno padaryt veidą skaistesnį.

THE STATE OF NEW YORK

TAI MALONI PASPIRTIS GROŽEI IR ROMANSUI

Gerškite gausiai šviežio pieno. Kodėl? Todėl, kad pienas yra svarbi parama gražiam, dailiam veidui. Faktinai, pienas yra turtingiausias šaltinis kalcijų, elemento, kurį taip tankiai paskiria žymieji odos specialistai dėlei odos pagražinimo.

Štai kur lengva, maloni atmintina taisyklė grožiui: Išgerkite bent po vieną stiklą pieno padaryt veidą skaistesnį.

THE STATE OF NEW YORK

TAI MALONI PASPIRTIS GROŽEI IR ROMANSUI

Gerškite gausiai šviežio pieno. Kodėl? Todėl, kad pienas yra svarbi parama gražiam, dailiam veidui. Faktinai, pienas yra turtingiausias šaltinis kalcijų, elemento, kurį taip tankiai paskiria žymieji odos specialistai dėlei odos pagražinimo.

Štai kur lengva, maloni atmintina taisyklė grožiui: Išgerkite bent po vieną stiklą pieno padaryt veidą skaistesnį.

THE STATE OF NEW YORK

TAI MALONI PASPIRTIS GROŽEI IR ROMANSUI

Gerškite gausiai šviežio pieno. Kodėl? Todėl, kad pienas yra svarbi parama gražiam, dailiam veidui. Faktinai, pienas yra turtingiausias šaltinis kalcijų, elemento, kurį taip tankiai paskiria žymieji odos specialistai dėlei odos pagražinimo.

Štai kur lengva, maloni atmintina taisyklė grožiui: Išgerkite bent po vieną stiklą pieno padaryt veidą skaistesnį.

THE STATE OF NEW YORK

TAI MALONI PASPIRTIS GROŽEI IR ROMANSUI

Gerškite gausiai šviežio pieno. Kodėl? Todėl, kad pienas yra svarbi parama gražiam, dailiam veidui. Faktinai, pienas yra turtingiausias šaltinis kalcijų, elemento, kurį taip tankiai paskiria žymieji odos specialistai dėlei odos pagražinimo.

Štai kur lengva, maloni atmintina taisyklė grožiui: Išgerkite bent po vieną stiklą pieno padaryt veidą skaistesnį.

THE STATE OF NEW YORK

TAI MALONI PASPIRTIS GROŽEI IR ROMANSUI

Gerškite gausiai šviežio pieno. Kodėl? Todėl, kad pienas yra svarbi parama gražiam, dailiam veidui. Faktinai, pienas yra turtingiausias šaltinis kalcijų, elemento, kurį taip tankiai paskiria žymieji odos specialistai dėlei odos pagražinimo.

Štai kur lengva, maloni atmintina taisyklė grožiui: Išgerkite bent po vieną stiklą pieno padaryt veidą skaistesnį.

THE STATE OF NEW YORK

TAI MALONI PASPIRTIS GROŽEI IR ROMANSUI

Gerškite gausiai šviežio pieno. Kodėl? Todėl, kad pienas yra svarbi parama gražiam, dailiam veidui. Faktinai, pienas yra turtingiausias šaltinis kalcijų, elemento, kurį taip tankiai paskiria žymieji odos specialistai dėlei odos pagražinimo.

Štai kur lengva, maloni atmintina taisyklė grožiui: Išgerkite bent po vieną stiklą pieno padaryt veidą skaistesnį.

THE STATE OF NEW YORK

TAI MALONI PASPIRTIS GROŽEI IR ROMANSUI

Naktinis Piknikas

RENGIA WATERBURY LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS NAUDAI DIENRAŠČIO "LAISVĖS"

Prasidės 4-tą val. šeštadienį popietyje ir tęsis iki 4-tos val. sekmadienio ryto.

LIETUVIŲ PARKĖ, WATERBURY, CONN.

(UZ LAKEWOOD EZERO)

MERRYMAKERS ORKESTRA GROS ŠOKIAM

Jaunuolių Choras iš Bridgeport, Conn., dalyvaus šio pikniko programoj

Taipgi dainuos Choras Daina iš New Haven ir dainuos Ig. Kubiliūnas iš So. Boston, Mass. Manome, kad su Kubiliūnu atvyks ir daugiau talentų iš Bostono. Tad bus puiki programa.

Piknikas Bus Rugsj. 27 Aug.

Daug svečių bus iš kitų miestų. Daugiausia iš Brooklyn, N. Y., Montello, Mass. ir iš kitur.

Ižanga 35c asmeniui ir prie to bus duodama užkandžiai

Amerikos Lietuvių Kongreso Skyrių Atstovų Konferencijos Protokolas

Konferencija įvyko Birželio 25 ir 26 dienomis, 1938 m., Jermyn Hotel, Scranton, Pa.

(Pabaiga)

Clevelando Skyrius atstovauja 13 organizacijų su 920 narių. Delegatai: J. Zebrys, J. Mažeika, E. Sklerienė, K. Romandienė ir M. Zebrienė. Viso 5 del.

Binghamtono Skyrius atstovauja 8 organizacijas su 599 nariais. Delegatai: J. Uogintas, H. Žukienė, J. Vaicekauskas ir P. Mikolajunas. Viso 4 del.

Scranton Draugijų Sąjūdis atstovauja 7 organizacijas su 1,067 nariais. Delegatai: P. Pėstininkas, R. Jonušaitis, B. Mikulis, F. M. Indrulis, A. Balinskas ir Linkevičius. Viso 6 delegatai.

Schuykill Pavieto Skyrius (Minersville, Pa.) atstovauja 8 organizacijas su 832 nariais. Delegatai: A. Lakitskas, J. Stagniuonas, E. Motuzienė, J. Ramanauskas, S. Pečiulis, E. Senkienė, O. Semberienė, M. Zioba, B. Valukas ir O. Ziobienė. Viso 10 delegatų.

Lietuvos Gynimo Komitetas Philadelphia, Pa., atstovauja 15 organizacijų su 3,000 narių. Delegatas G. Lukoševičius.

East St. Louis, Ill., Skyrius atstovauja 6 organizacijas su 394 nariais. Delegatė A. Uogaitė.

Connecticut Apskritis atstovauja 40 organizacijų su 6,000 narių. Delegatai: V. J. Valaitis ir V. T. Jokimas. Viso 2 deleg.

Waterbury Skyrius atstovauja 8 organizacijas su 2,525 nariais. Delegatai: K. Strizauskas, J. Strizauskas ir M. Strizauskienė. Viso 3 del.

Wilkes-Barre Skyrius atstovauja 17 organizacijų su 787 nariais. Delegatai: F. Klun, F. Kuklis, S. Kvascevičius, T. Kiguolis, P. J. Pabalis, J. V. Stankevičius, Valiukas ir M. Pacenkienė. Viso 8 del.

New Jersey Apskritis atstovauja 21 organizacijų su 1,449 nariais. Delegatai: M. Duobinis, G. A. Jamison, P. Poškus, J. Kačergius, K. Maziliauskas, A. Kazakaitis, J. J. Bimba, P. Samaška, ir O. Vertelienė. Viso 9 del.

Montello, Mass., Skyrius atstovauja 8 organizacijas su 1,115 narių. Delegatas A. Čerkasas.

Rochester Skyrius atstovauja 4 organizacijas su 541 nariu. Delegatai, J. Druseika ir P. Bugailiškis. Viso 2 del.

Cambridge, Mass., Skyrius atstovauja 10 organizacijų su 1,550 narių. Delegatas I. Vinciuonas.

Bridgeport, Conn., Skyrius atstovauja 7 organizacijas su 1,000 narių. Delegatas A. Mureikienė.

Worcester Skyrius atstovauja 5 organizacijas su 1,015 narių. Delegatas J. J. Bakšys.

Pittsburgho Skyrius atstovauja 16 organizacijų su 1000 narių. Delegatas A. Pipiras.

Hudson, Mass., Skyrius atstovauja 5 organizacijas su 336 nariais. Delegatas J. Jaskevičius.

Haverhill, Mass., Skyrius atstovauja 7 organizacijas su 550 narių. Delegatai: A. Majauskas, S. Uždavinis ir S. Pauplauskienė. Viso 3 del.

Easton, Pa., Skyrius atstovauja 3 organizacijas su 150 narių. Delegatas S. Sharkey.

Roselando Skyrius (nepažymėta organizacijų nė atstovaujama narių skaičius). Delegatė G. Kučinskienė.

Lietuvių Demokratų Lyga Gary, Ind., atstovauja 11 organizacijų su 1,000 narių. Delegatas J. Paškauskas.

Norwood, Mass., Skyrius atstovauja 8 organizacijas, bet nepažymėta narių skaičius. Delegatas F. Mučinskis.

Akron, Ohio, Skyrius atstovauja 3 organizacijas su 170 narių. Delegatai: B. Versecas ir Konstancija Gaska. Viso 2 del.

SLA 125 kp., Melrose Park, Ill. Delegatas M. Sestokas.

Lietuvių Socialdemokratų Kuopa, Toronto, Canada. Delegatas J. Jokubynas.

Viso šioje konferencijoje dalyvauja 104 delegatai nuo skyrių ir 4 Centro Komiteto nariai. Atstovauja 361 organizaciją su 45,385 nariais.

PASTABA: Nekurie delegatai su mandatais nepridavė skaičių atstovaujama organizacijų nei kiek jose yra narių, tad ši paskutinė skaitlinė negali būti pilna.

Mandatų komisijai rekomendavus, kad visi delegatai būtų užgirti, rekomendacija vienbalsiai priimta.

SVEIKINIMAI KONFERENCIJAI

Sekretorius perskaitė sekamus sveikinimus konferencijai:

Nuo Massachusetts Lietuvių Draugijų Komiteto, su auka \$15.

Nuo Clevelando Skyrius Amerikos Lietuvių Kongreso, su auka \$5.

Nuo East St. Louis Skyrius, su auka \$8.25.

Nuo Gary, Ind., Lietuvių Demokratų Lygos, su auka \$5.

Nuo Easton, Pa., Skyrius, su auka \$2.

Nuo Literatūros Draugijos 57 kp., Cleveland, Ohio, su auka \$2.

Nuo Kanados Lietuvių Komiteto Liaudžiai Gintai, nuo leidėjų anglių kalbą lietuviams jaunuoliams žurnalo "Voice of Lithuanian Americans", nuo Lietuvių Socialdemokratų kuopos, Toronto, Canada.

Pirmą sesiją pirmininkas Dr. Montvidas uždarė kaip 5:30 val. vakaro po nutarimo, kad antrą sesiją pradėti 9:30 val. ryte, birželio 26 dieną.

ANTRA SESIJA

Antrą sesiją atidarė pirmininkas Dr. A. Montvidas kaip 9:30 val. ryte, birželio 26 dieną.

Rezoliucijų komisija pranešė, jog turi pagaminusi dvi rezoliucijas. Komisijos narys Dr. P. Grigaitis skaito rezoliuciją: "Padėtis Lietuvoje ir Amerikos Lietuvių Kongreso Uždaviniai". (Rezoliucija jau tilpo spaudoje).

Po trumpų diskusijų rezoliucija priimta vienbalsiai.

Komisijos narys R. Mizara skaito rezoliuciją: "Del Lenkų Ultimatumo Lietuvai". (Ši rezoliucija jau tilpo spaudoje).

Po ilgokų diskusijų ir ši rezoliucija priimta vienbalsiai.

Jaunasis Keistutis Michelsonas kalba reikale paramos leidžiamam anglių kalbą žurnalui lietuviams jaunuoliams "Voice of Lithuanian Americans". Kadangi šis atsišaukimas nebuvo priduos komisijai ir tik konferencijai baigiantis padaryta, tad nutarta jo išsprendimą pavesti Centro Komitetui.

Rezoliucijų komisija rekomenduoja Centro Komitetui suaukti antrą Amerikos Lietuvių Kongreso suvažiavimą apie 1939 metų rudenį, o jeigu matys reikala, tai anksčiau ar vėliau. Rekomendacija konferencijos delegatų užgirta vienbalsiai.

Skundų komisija raportavo, jog skundai priduoti pervėliai, kad būtų buvę galima juos nuodugnai išspręsti. Tad kiek yra gavę nusiskundimų ir pasiteisinimų bei kitokių faktų, rekomenduoja paversti Centro Komitetui išnešimui nuosprendžiai. Komisijos rekomendacija užgirta.

Sekretorius pranešė, jog turi atsivežęs Centro išleistos brošiūros "Lietuvos Nepriklausomybę Minti" kelis šimtus egzempliorių ir paprašė delegatų, kurie dar neturi, kad pasiimtumy po kiek gali, išplatinti mui savo kolonijose. Visas brošiūras, kiek jų turėta atsivežus, delegatai tuojau išsidalino.

Advokatas K. Jurgelionis pasako trumpą prakalbą apie Chicago Lietuvių Tautiškas Kapines ir apdovanoja delegatus tų kapinių jubilėjaus paminėjimui išleista knyga.

Trumpai kalba chieagietis Dr. Graičūnas.

Nesirandant daugiau reikalų, pirmininkas Dr. Mintvidas padėkoja delegatam už pavyzdinę svarstymą Amerikos Lietuvių Kongreso reikalų ir po trumpos prakalbos uždarė konferenciją 1 val. po piet, birželio 26 d., 1938 m.

Konferencijos pirmininkas, Dr. A. Montvidas, Sekretorius, L. Jonikas.

PITTSBURGH, PA.

Rugpjūčio 8 d. atsibuvo Komunistų Partijos narių ir simpatikų mitingas Carnegie Music Hall, šiaurinėje dalyje. Žmonių buvo apie 300. Matėsi apie 20 ir lietuvių. Kalbėjo J. Igens, Martin Young, Elizabeth Flinn. Visi kalbėtojai smarkiai kritikavo republikoniškos partijos storžievišką politiką Pennsylvanijos valstijoje, kuri viską demokratisko nori sunaikinti ir būsimoje rinkimuose į gubernatoriaus, senatorių ir kitų vietas pravartyti reakcionierius. Harrisburge, valstijos sostinėje, republikonai viską daro, kad tik saviškius pravartys į vietas. Kalbėtojai ragino laikytis vienybės, išviti tuos reakcioninkus iš Pennsylvanijos valstijos vietų ir jų vieton išrinkti progresyvius kandidatus, kurie stvoja už demokratiją, Naująją Dabą, geresnę darbo žmonių gyvenimą.

Montello, Mass.

Rugpjūčio 1 dieną Lietuvių Literatūros Draugija laikė mėnesinį susirinkimą. Delegatė išdavė raportą iš buvusio minėtos draugijos suvažiavimo. Taipgi buvo skaitytas Centro laiškas, kuriame nariai raginami užsimokėti duokles. Po apsvartymo, išrinkta du nariai, kurie išleis duokles. Apsiemė K. Beniuolis ir J. Kukaitis.

Brangūs draugai, kurie dar nesat pasimokėję, padarykite tai sekandame susirinkime. Didelė klaidą apiešti apšvietos organizaciją, ypatingai šiuo momentu, kuomet reikia suderinti visas spēkas, kad atsilaikyti prieš kylantį fašizmo pavojų. Juodasis fašizmas pasirengęs sunaikinti kiekvieną pažangesnę organizaciją, trukdyti kovą už taiką ir demokratiją, o įvesti hitleriška diktatūrą. Mūsų, kaippo darbininkų, užduotis atremti kiekvieną jų ataką, o tą galėsim padaryti tikai būdami organizuoti. Kurie neprigulit prie šios draugijos, atėikit, prisirašykite! Susirinkimai įvyksta kiekvieną pirmą ponedėlį mėnesio.

Vienas Iš Narių.

Jeji nori parduot—garsinkis "Laisvėje."

PRANESIMAI IS KITUR MINERSVILLE, PA.

ALDD 14 kp. susirinkimas įvyks rugpj. 28 d. 7 v. v. Darb. Svet. Prasome visu narių skaitlingai susirinkti, nes turėsim daug svarbių dalykų apsvartyt. Taip pat kviečiame ne narius ateiti ir prisirašyti prie šios organizacijos. — Sekr. (199-200)

BALTIMORE, MD. Komunistų Partija rengia pikniką, rugpj. 28 d. Liberty Park, pradžia 10 val. ryto. Bus graži programa. Gries gera orkestra šokiams, turėsim užkandžių ir gardsus alučio. Įzanga į parką 15c su dovanomis. Turėsim gerus kalbėtojus, kurie nurodys už kuriuos kandidatus balsuoti 12 d. rugsėjo. Kelrodis: Masinom važiuokite Eastern ir Moffet Aves., nuo miesto šešios mylios, po kairai rasi- te parką. Gatvekaru važiuokite No. 23 iki privės prie parko. — Kom. (199-200)

WORCESTER, MASS. ALDD 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 28 d. rugpj. 10:30 val., sekmdienoj ryte, Liet. Svet., 29 Endicott St. Iš Centro keletą kartų nusiskundžia, kad kuopos nariai ne užsimoka už duokles. Prasome tuojau pasimokėti už 1938 m. duokles, kurie negalite susirinkime dalyvauti, tai atvažiuokite į Olympia Parką, nes aš ten esu kiekvieną sekmdieną. — Fin. Rašt. J. Norvaisa. (199-200)

GRAND RAPIDS, MICH. ALDD 66 kp. rengia metinį pikniką, sekmdienoj, 28 d. rugpj. Lambert Lake, pradžia 1:00 val. p. p. Vieta netoli Plainfield Rd. (US131) Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti, praleisti smagiai laiką. Bus skiriama trys dovanos laimėjimui. — Kom. (199-200)

CLEVELAND, OHIO Rugsj. 28 d. įvyks didelis spaudo piknikas, Machutos darže, prie Green Rd. Šis piknikas turėjo įvykt 26 birželio, bet kadangi labai lyjo, tai neįvyko. Dabar kviečiame visus skaitlingai dalyvauti, kad būtų sekmingas piknikas. Bus gera programa, ir gražios dovanos bus leidžiamos laimėjimui. — I. A. V. (199-200)

WILKES-BARRE, PA. Pasitikime jaunuoli Robert Raven, kuris sugrįžo iš Ispanijos serioziškai sužeistas. Svarbus masinis susirinkimas įvyks rugpj. 30, Rom. Svet., 74 St. Mary's St. Plains. Kiti kalbėtojai bus Harold London, neseniai sugrįžęs iš Ispanijos ir Jennie Cooper. Robert Raven bus vakaro vyriausias kalbėtojas. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. Įzanga 10c. Ruošia Wilkes-Barre Abraham Lincoln Brigados Draugai. (199-200)

DELAIR, N. J. ALDD 142-ros kuopos susirinkimas atsibuvo ateinančią sekmdienoj, rugpjūčio-August 28 dieną, pas draugus Birbilus, Delair, N. J.

Visi draugai ir draugės malonėkiai susirinkti ir atsiveskite tuos naujus kandidatus, kuriuos praiteime susirinkime žadėjote atsivesti. Susirinkimas visu draugų yra būtinas, nes reikės sutvarkyti "Laisvės" pikniko tikietai ir neužmirškite tuos tikietus atsinešti į susirinkimą. Susirinkimas atsibuvo 8-tą valandą vakare. — Draugiškai, S. Vincas. (199-200)

NEW EAGLE, PA. LDS 105 kp. rengia didelį pikniką, 28 d. rugpj. Courtnecy Kalho G.

raitėje. Pittsburgho apylinkės ir vietinius lietuvius kviečiame skaitlingai dalyvauti. Pradžią 11 val. ryto. Bus skaitlingi užkandžių ir gėrimų ir gera orkestra šokiams. Įzanga veltui. — Kom. (199-200)

SHENANDOAH, PA. ALDD 17 kp. rengia gražų ir įvairų pikniką, rugpj. 28 d., Loudeman Grove. Prasome vietos ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti. Bus gardžių užkandžių ir gėrimų, praleisime linksmai laiką. (199-200)

NEWARK, N. J. ALDD 5 kp. susirinkimas įvyks penktadienį, 26 d. rugpj. 7:30 v. v. Jurginėj Svet., 180 New York Ave. Prasome narių dalyvauti susirinkime ir užsimokėti duokles. — Sekr. (199-200)

NEW BRITAIN, CONN. Išeidimui Laivo Piknikas Rengia Medikailės Pangelbos ir Siarės Amerikos Draugų Ispanijos Demokratijos Gynimo K-tas sekmdienoj, Rugp. Aug. 28 d. Schuetzen Parke, Barnsdale miesto dalyje. Prasidės vidurdienį. Programa bus įvairi iš dailės atžvilgio ir geri kalbėtojai. Pelnas bus skiriamas siuntimui įvairių reikmenų specialiu laivu Ispanijos žaules valdžiai, kuri Amerikos žmonės rengiasi prikrauti su reikmenimis. — Koresp. V. J. Valley. (199-200)

CLEVELAND, OHIO Veiklancio Kom. susirinkimas įvyks 25 d. rugpjūčio, ketvirtadienio vakare, 7:30 val. Liet. Darb. Svet., 920 E. 79th St. Nariai malonėkiai visi būti laiku, nes turime svarbių reikalų aptarti, kaip tai: Svetainės reikalas, "Vilnius" pikniką, kuris įvyks rugpj. 28 d. Machutos darže. Reikia daryti planus, kad piknikas būtų sekmingas. Todėl visi įsitemykite datą ir dalyvaukite šiame susirinkime. — Prof. Rašt. J. Bagužis. (198-199)

PHILADELPHIA, PA. Svarbus "Laisvės" Pikniko Susirinkimas Rugsjūčio 25-tą, ketvirtadienį, įvyks vėla visu organizacijų susirinkimas dēlei "Laisvės" pikniko, Liaudies name, 735 Fairmount Ave., 8 v. vak. Ant šio susirinkimo plačiai yra kviečiami "Laisvės" skaitytojai ir simpatikai, nes bus pikniko darbininkų registracija. Visu organizacijų komitetai turi priduoti sąrašus darbininkų, kur kas apsiima pagelbėti tą dieną. Bus raportai komisijų, 28 d. rugpjūčio, sekmdienoj, Mikolaicio parke budavos stulės. Tie draugai, kurie turi mašinas ir katrie neturi, užčiuokite ir pribūkit 10 val. iš ryto prie City Line, Frankford Ave. Iš čia nuvešim darbininkus ir visi bendrai dirbsim. Bus maisto ir gėrimo. — Veik Kom. Valdyba. (197-199)

BALTIMORE, MD. Liet. Kom. Frakcijos susirinkimas įvyks paskutinį ketvirtadienį, 25 d. rugpj. 7:30 v. v. po num. 111 So. Poppleton St. Draugai ir draugės, malonėkiai visi susirinkti laiku, nes yra daug svarbių reikalų apkalbėti ir sykiu atsiveskite naujų narių prisirašyti į Partiją. — Valdyba. (197-199)

Kiekvienas miestas ir miestelis turi ką nors surengti "Laisvės" naudai.

Nauja L. Pruseikos Knyga

IŠDAVIKAI

Amerikos Istorijoje ir Sovietų Sąjungoje

Atsikračius Anglijos monarchijos, Jungtinėm Valstijom ėmė 38 metus apivalyti nuo šnipų.

Kas buvo tie šnipai ir kaip J. V. valdžia nuo jų apsisvalė, skaitykite Pruseikos knygoje.

Dabar plienine šluota šluojama Japonijos, Vokietijos ir kitų šalių šnipai iš valdžios ir pramonės įstaigų Sovietų Sąjungoje. Apsvaloma šalis nuo išdavikų.

Ar Sovietų Sąjungoje susekami šnipų—šalies išdavikų—vortinkliai turi panašumo į buvusius Jungtinėse Valstijose, pasakys jums Pruseikos knyga.

KAINA TIK 15c

Tuojau įsigykite ją ir skaitykite. Mokestį galite prisiusti U. S. A. pašto stampomis, 3c ar 5c vertės.

Tą knygą išleido dienraštis "Vilnius"

Ją galite nusipirkti iš "Laisvės." Reikalaudami prisiusti adresuokite:

LAISVĖ
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Humboldt 2-7964

Dr. J. J. Kaškiaučius

530 Summer Ave., arti Chester Ave. NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2—4 ir 6—8
Nėra valandų sekmdieniais

GARSINKITĖS "LAISVEJE"

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

50 Court Street
Tel. Triangle 5-3622
Brooklyn, N. Y.

168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

Fotografas

Traukių paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavius sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padidinu tokiu dydžiu, kokio pasigaudavama. Taipogi atmaliauju įvaizim spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp Broadway ir Stone Ave., tarp Eastern Parkway ir Chauncey stogų BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Kiekvienas apšvietą branginantis žmogus privalo būti dalininku dienraščio "Laisvės" bendrovės.

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y. Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Cahel ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Sinčiame duoną per pašta, į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, sutelksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

Busai į Philadelphia Pikniką

Iš Brooklyno 6 busai veš publiką į "Laisvės" pikniką Philadelphiaje, kuris įvyks sekmdienį

Rugsėjo 4 September

Ant rytojaus bus Labor Day Šventė

Busai iš Brooklyno ir Philadelphiajos pikniką išeis iš sekamų vietų:

Nuo Vaiginio-Šapalo Salės
147 Thames St., Ridgewood, N. Y.
Busas išeis 8 val. ryto

Nuo J. Juškos Čevėrykų Krautuvės
79 Hudson Avenue, Central Brooklyn
Busas išeis 8 val. ryto

Nuo W. Zabielskio Salės
61-38 56th Rd., Maspeth, L. I.
Busas išeis 8 val. ryto

Nuo "Laisvės" Salės
427 Lorimer Street, Brooklyn

Busai išeis 8:30 val. ryto. Prie "Laisvės" suvažiuos visi ir iš čia visi kartu trauks į pikniką

KELIONĖI ABIPUSI \$1.75

Tuojaus užsirašykite važiuoti į "Laisvės" pikniką ir įsigykite buso bilietą.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Daugiau Parodymų Apie Hines'o "Fiksinimą" Raketieriams

Tammaniečio James J. Hines'o teisme pereitą antradienį buvo daugiau parodymų, kaip jisai panaudojo savo politinę galią ir valdžios teisdarbių įstaigas priedangai raketos ir pagelbai pakliuvusių raketierių. Liūdyme aiškiai ir atvirai įvardintas ir teisėjas Hulon Capshaw, kaip vienas iš Hines'o kontroliuojamų ar jo įtakoję esančių teisėjų.

George Weinberg, vėl pašauktas liūdymo kedėn, parodė, kad visi areštuoti už raketą, jį imant ir jį patį, buvo paliuosuoti. Jis liūdijo, kaip jis sumokėjo Hines'ui "\$500, kuriuos jis turėjo gaut."

Weinberg liūdijo, kad po "raido" ant Pompez banko, kuriame ten dirbė raketos darbu žmonės buvo areštuoti, jį saulė buvo pas Hines'ą ir pasiūlė bylą atidėti iki jį galės paves teisėjui Hulon Capshaw'ui. Jo pageidavimas išpildyta.

Toliau Weinberg liūdijo, kaip jis vėl nuėjo pas Hines'ą ir kaip Tammanės vadas jį nusivedė Andrew J. Keating'o politin kluiban. Ten, jis liūdijo, klausies Hines'o pasikalbėjimo su teisėju Capshaw.

"Aš 'Sufiksysis' Dewey klausia: "Ką Hines sakė Capshaw'ui ir ką Capshaw sakė jam?"

Weinberg'as liūdija, kad Hines sakęs: "Aš turiu 'palisų' bylą, ir labai svarbią. Ar galėtum ją man paimiti? Byla ateina pas jus, ir aš mylėčiau, kad jūs man ją pravestumėt."

Capshaw sutikęs ir paklausęs, keno ta byla. Hines atsakęs, kad Klein'o. (Weinberg buvo pasidavęs Klein'ui laike arešto.) Po to Hines dar stipriai pabrėžęs, kad ta byla būtų prižiūrėta, nes jis pats esąs ja labai susidomėjęs. Tada Capshaw atsakęs: "Aš jūsų niekad nesuivyliu. Aš ją brižiūrešu."

Dewey klausia: "Kas atsitiko su byla?"

Weinberg atsako: "Buvo panaikinta." "Jūs išėjot laisvi?" "Taip."

"Visi išėjo laisvi?" "Taip."

Weinberg toliau pasakojo apie kitą "raidą" Kalėdų vakara, pravesta per inspektoriu John O'Brien, kuriame jis vėl buvo areštuotas.

Jis vėl nuėjęs pas Hines'ą ir pasakęs, kad tie valdžios agentai užklupimai (raidai) ir areštai "išleuoja mums daug pinigų ir daug galvoskaudžio." Jisai nurodęs, kad tas jau antras didžiųjų užklupimų. Kad jeigu pavyktų išmesti ir šią bylą, tada visi įsitikintų, kad jie turi galią ir kad niekas jiems negali kliudyti.

"Ką j tai atsakė Hines?" Dewey paklausė.

"Jisai sakė: 'Well, aš negaliu—jei aš ir galėčiau bylą jam paves, aš jos negalėčiau duot Capshaw'ui, kadangi jis ką tik išmetė vieną didelę bylą. Aš turėsiu pagalvot, kam ją paduot, aš tą išlyginsiu."

Weinberg liūdijo, kad Hines apsvarstė dalyką su kitais savo grupės nariais ir kad byla buvo pavesta teisėjui Francis Erwin'ui (dabar miręs), kuris paliuosavo kaltinamuosius.

Hines Weinberg'ui pastebėjęs, kad jis negalys liest kapitono Bennett ar vyriausio

sio inspektoriaus štabo, nes Bennett esąs "gana rupus vyras."

Weinberg toliau liūdijo, kad jis pastebėjęs Hines'ui, jog "ką nors reiktų perkelti." Ir tie policininkai, kurie "erzine" gengsterius, buvę perkelti. Jis suminėjo policininkus Gray, Canavan, McCarthy, Jones ir Shelly, kurie buvo perkelti.

Policistai buvę perkelti neuzilgo po to, kaip inspektorius Bolan gavo darbą, Weinbergas aiškino, dadėdamas, jog Hines jam išreiškęs viltį, kad gal jis galėsias geriau sugyvent su nauju inspektoriu.

Weinberg taip pat apibūdino teismų "fiksinimą" savo liūdyme apie tai, kaip Hines ir Richard "Dixie" Davis, Dutch Schultz'o advokatas, "dasiekė" teisėjų Capshaw ir priėmė paliuosavimą "Lulu" Rosenkranz'o, dutchmano asmens sargo, kuris buvo areštuotas su "palisų" kortelėmis jo mašinoje. Jis parodė, kad po to Rosenkranz išėjo laisvas.

Areštai Sumažėjo

Weinberg liūdijo ir apie tai, kaip kartą Harleme pradėjo būt daug areštų ir pasidarė sunku vest raketą, kaip jis ir vėl nuėjo pas Hines, ir kaip po lankymosi pas jį areštai sumažėjo nuo 20 iki "4 ar 5 bei 6-šių j dieną."

Weinberg prisipažino buvęs Schultz'o grupės nariu ir išmokėjęs Hines'ui iš pradžių po \$500 j savaitę, o paskiau po \$750 ir iki \$1,000.

Kalėdų Dovanos iš Raketo Pinigų

Weinberg toliau parodė, kad padedančios balsus gaudyti kalėdinių dovanų pintinės (beskės) ir "turkės," kurias dalindavo "geraširdis," "mie-laširdingasis" Hines, būdavo apmokamos Schultz'o pinigais.

Liūdymoias sakė, kad pradžioje 1932 metu Schultz'o mobsteriai surinkdavo apie \$32,000 iki \$45,000 j dieną ir kartais net \$64,000 j dieną.

Didžiuma tų pinigų ateidavo iš biednuomenės centu, sudėtu po visa miesta ir priemiesčius bejieškant "laimės" ir geros "malonės" iš loterijų pardavinėtoju, kurie sakydavosi esą (ir tili ju buvo) geriausiuose santikiuose su Tammanės viršininkais.

Ir taip kiekvienam liūdininkų pasakojime matosi, kaip Tammanės ranka mazojo raketos ranka, kad "abidvi būtų baltos." Jie lupdavo miesto biednuomenę ir išluptu turtu turėdavo sau prabangų gyvenimą. Tuo turtu taip pat jie pirkdavo balsus bei palaikydavo visokius gengsterius, kad suktybėmis ir grasinimais gaut balsus ten, kur jų negalima nupirkt, ir taip amžinai palaikyt Tammanės ir raketierių galią ant miesto gyventojų. R. P.

Miesto Judžiuose

Cameo Teatre, 42nd St., N. Y., pradėjo rodyt naują Sovietų filmą apie Puškiną. Judis parentas ant jo paties užrašų ir svarbiausių gyvenimo nuotikių.

"Blokada" šiandien rodoma sekamuosė Brooklyno teatre: Tivoli, Roosevelt, Carlton, Colonija, Lincoln ir Alba.

Majoras Ragina Perbalsuot Konstituciją

Kalbėdamas per radio perėjo antradienio vakarą, majoras LaGuardia pareiškė, kad pajėgos kompanijos ir "kiti socialio progreso priešai" prastūmė Valstijos Konstitucijoj "piktus" ir "labiau nepatenkinančius" mierius. Dėlto majoras savo prakalboj stipriai pasisakė už tai, kad visi įstatymiškos svarbos tarimai privalo būt kiekvienas atskirai paleisti piliečiams nubsaluot.

Majoras nurodinėjo, kad netinkami dalykai tikrai būtų piliečių atmesti, jei bus paduoti atskirai. Tačiau jie gali praieiti, jei juos paduos balsuot sumaišytus su geraisiais, kaippo vieną dalyką, reikalaujant priimt arba atmet viską kartu. Kaip žinia, reacionieriai to ir siekia: jie nori, kad būtų balsuota už visus Konstitucinės Konvencijos pasiūlymus kaippo už vieną bendrą konstituciją.

DĖL SUBVĖS NELAIMĖS KALTININKŲ

Darbininkų angliško dienraščio "Daily Worker" korespondentas Art Shields iškelia aiškstėn, kad streiklaužys motormanas ir nebuvimas saugumo signalų sudarė bendrą priežastį nelaimėi, kurioj žuvė pats motormanas Cota ir keleivis Auerbach, taipgi sužeista virš 50 kitų perėjo pirmadienio rytą.

Blokų signalų sistema būtų sulaukius Cota's operuojamą traukinį, bet tos sistemos prie 116th St. nebuvo. Jos nėra nei ant sekamų kitų IRT linijų: Lexington Ave. linijos abiejų lokalinių bėgių nuo 125th St. iki Brooklyno Tilto; West Side lokalinės linijos nuo Times Square iki Chambers St.; 2nd, 6th ir 9th Ave linijų New Yorke ir Bronxė. Tų saugumo priemonių neturi ir BMT Culver' linija.

Nesant tų saugumo priemonių, žinovai įspėja, galį atsitikt tokių nelaimių, kurias palyginus su perėjo pirmadienio nelaimė ši atrodys nesvarbi. Dėl tu signalų vesta kova. Dar 1927 metais Transit'o Komisija buvo įsakius IRT kompanijai įvest tuos signalus, bet ir po šiai dienai jų nėra daugelyje subvės linijų, o ant aukštesniųjų linijų visai niekas nedaryta.

Streiklaužys Motormanas

Apie žuvusį motormaną Cota paduodama štai kokių davinčių:

Cota jau nuo senai turėjo prasto motorman'o rekordą. Jis turėjęs panašią nelaimę pirmiau. Gyvybės buvo nesaugios jo rankose. Bet jis buvo Interborough Rapid Transit (IRT) generalio manadžerio George Keegan'o mylėtinis. Ir štai dėlko. Kada IRT kompaniškos unijos nariai sukilo ir išėjo j streiką liepos 5, 1926 m., Cota streiklaužiavo ir prikalbinėjo kitus streiklaužiant. Jis buvo žymus tarp tų streiklaužių, kurie dirbo petys petin su Bergoff ir Waddell agentūra.

Tai dėlto jam duota pirmenybės ir ilgai dirbančio darbininko teisės. Jam duota dirbt ant Pelham Ave. linijos, kur jis dirbdavo 6 valandais ir 20 minučių j dieną, gaudamas 8 valandų mokesį. Ir tik dėlto Keegan'as jam atleido už nelaimę—įvažiavimą su savo traukiniu j kitą

Važiuojantiems j Waterbury

Sekantį šeštadienį, 27 d. rugsjūčio, Waterbury, Conn., bus didelis naktinis piknikas. Prasišės 4 val. po pietų ir baigsis 4 val. sekmadienio rytą. Bus daug svečių iš Bostono, Montello, Worcester, Brooklyno ir iš kitų miestų.

Iš Brooklyno važiuojantiems j tą pikniką kelionė \$1.50 j abi pusi. Išvažiuosime šeštadienį 1 val. po pietų. Grįšime kaip susitarsime. Tuojau užsisakykite vietas mašinosė. Galite užsisakyti "Laisvės" ofisė.

Tas piknikas bus "Laisvės" naudai. Tad norintieji pasimatyti su "Laisvės" rėmėjais Contactuic valstijoje, važiuokite j tą pikniką.

Rockaways Komercijos Butas pasiūlė Karo ir Laivyno Departamento viršininkams nupirkt 300 akry pajūrių prie Jamaica Bay įsteigimui kariško orporto.

Įdomus Vakaras ir Gražiam Tikslui

Gal būt kiekvienas "Laisvės" skaitytojas prisimena apie tą jauną didvyrį, kuris buvo pirmutinis iš sparnuotųjų amerikiečių, padėjusių galvą gynime demokratijos Ispanijoj. To amerikiečio, Ben Leide'io, kūnas buvo parvežtas iš Ispanijos ir, po iškilmingo paminėjimo perėjo ketvirtadienio vakarą, palaidotas.

Dar prieš j parvežimą, Brooklyne jau buvo jam įsteigtas gyvas paminklas, tai Lincoln Brigados Draugų Ben Leide'io kuopa, kuri puikiai darbuojasi pagelbēt Ispanijai ir jos gynėjams.

Rytoj vakarą, 26-tą šio mėnesio, ta kuopa rengia labai įdomų ir smagų vakarą visiems žinomoj vietoj, Labor Lyceum, 949 Willoughby Ave. Programoj bus ispaniškų dainininkų ir šokių, taipgi "bull fight." Jei gražus oras, programa bus prie salės esamame parkutyje, o jei lietinga—salėj. Įžanga 49c. Pramogos pelnas skiriamas parvežt sužeistus amerikiečius kovotojus.

Kam galima, reikėtų dalyvaut toj įdomioj pramogoj ir parent kovotojus.

V. K. N.

NUPIRKO ŽEMĖS NORTH BEACH ORPORTUI

Teisėjas Lockwood patvarkė išmokēt \$1,129,000 savininkams 108-nių gabalų žemės prie Grand Central Parkway Extension. Tuo gabalu žemės didins North Beach Orportą. Savininkai už tą žemę, kurios 32 akrai reiks sausint, nes apsemit vandeniui, reikalavo \$1,906,231; miesto ekspertai buvo įkainavę \$1,059,637; "auksinį vidurį" surast pavesta teisėjui.

Kiti motormanai pasakoja, kad už tai Cota buvo paskelbtas paleistu iš tarnybos, tačiau tas paskelbimu ir pasiliko, o Cota stovėdavo prie Yorkville Casino ir užsirašinėdavo vardus unijistų, einančių salėn j mitingus Amer. Association of Street & Electric Railway Darbininkų Unijos, A. F. of L., kuri tuomet organizavo darbininkus.

SUSIRINKIMAI BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Am. Piliiečių Kluibo Biznio susirinkimas įvyks penktadienį, 26 d. rugsj. 8 v. v. Kluibo name, 280 Union Ave. Prašome nepamiršti dalyvauti. — F. Vaitukaitis. (199-200)

LABOR LYCEUM DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės dël Ballų, Koncertu, Banietu, Vestuviu. Susirinkimui ir tt. Puikiai stiečius nuatuisiais įtaisymais. Keturiolios holų alleys. KAINOS PRIEINAMOS 949-959 Willoughby Ave. Tel.: STagg 2-3872

Stephen Aromiskis (Armauskas) Graborius (Undertaker)

NOTARY PUBLIC 423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y. Telefonas: EVergreen 7-4335

CHARLES UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas Gera! Patyrę Barberiai Prielankus Patarnavimas 306 Union Avenue Brooklyn, N. Y. Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

J. GARŠVA Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilus ir karietas veselėjoms, kriktynoms ir pasivažinėjimams. 231 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.

60-tas Metinis 60-tas Metinis

PIKNIKAS

LIETUVIŲ DRAUGYSTĖ SV. JURGIO

Ivyks Sekmadienį, Rugsjūčio 28 August

KLASCIAUS CLINTON PARKE

Maspeth ir Betts Aves. Maspeth, L. I.

Grieš dvi Orkestruos, nevien Lietuviškus ir Amerikoniškus sokius, bet surinktų iš viso pasaulio, vėliausios mados sokius, tai Draugystės nario PROF. KAIZOS ORKESTRA Antra Jaunuolių Orkestra vadovaujant BILL KARAKTIN Inksimins jaunus ir suaugusius. Pradžia 2 val. po pietų Įžanga 40 centų

Dr. Herman Mendlowitz

33 Metal Praktikos 522 Bedford Avenue arti Taylor St., Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS

Nuo 1-3 diena ir nuo 7-8 vak. NEDELIO MIS Nuo 10 iki 12 val. is ryto

FLATBUSH OFISAS 2220 Avenue J Kampas E. 23rd Street

Garsinkite savo biznį dienraštyje "Laisvėje".

Tel. Virginia 7-4499

Barry P. Shalins

(šalinskas)

LIETUVIS GRABORIUS

Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų. Turim puikiai įtaisyta Kopyčią ir salę dël pošermenių pietu. Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.

84-02 JAMAICA AVE. Prieš Forest Parkway

Woodhaven, L. I., N. Y.

Mateušas Simonavičius

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

Blokas nuo Hewes eleveterio stoties Tel. Evergreen 7-8886

NOTARY PUBLIC Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BILIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi kopyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Nullūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Lietuvių Kūro Kompanija

IDEDEME

MASTER-KRAFT OIL BURNERS

J JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVA (Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir idės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame apokavimus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

FRANK DOMIKAITIS

RESTAURACIJA

417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name

GERIAUSIOS RŪSIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta patiena; gaspadoriška! nuvirti kopūstai ir barščiai.

Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro

Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.